

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Historia**

Poziom studiów: **Studia drugiego stopnia**

Nazwa zajęć: **Praktyki zawodowe cz. 2: historia w szkole ponadpodstawowej**
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w szkole ponadpodstawowej
2. posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę szczegółową z zakresu dydaktyki historii
3. zna konteksty historyczno-kulturowe, cywilizacyjne i społeczne w interpretacji tekstów kultury stosowanych na lekcjach historii
4. posiada wiedzę na temat mediów/nowych mediów w edukacji historycznej
5. posiada szczegółową wiedzę na temat instytucji szkoły i wie, jak ją stosować w realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii
6. posiada wiedzę metodyczną z zakresu historii i wie, jak ją stosować w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych
7. posiada wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole

w zakresie umiejętności:

1. posługuje się pogłębioną i uporządkowaną wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w szkole ponadpodstawowej
2. wykorzystuje znajomość kontekstów historyczno-kulturowych, cywilizacyjnych i społecznych w interpretacji tekstów kultury stosowanych na lekcjach historii
3. wykorzystuje wiedzę na temat gatunków, konwencji, stylów w tworzeniu szkolnej narracji historycznej
4. stosuje wiedzę na temat mediów/nowych mediów w edukacji historycznej
5. stosuje szczegółową wiedzę na temat instytucji szkoły do realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii
6. stosuje wiedzę metodyczną z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych
7. kształtuje wybrane kompetencje kluczowe i kulturowe uczniów w zakresie edukacji historycznej
8. wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje niezbędne do projektowania i prowadzenia lekcji historii
9. samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna praktyki zawodowej
10. posługuje się podstawowymi programami komputerowymi (edytory tekstu, programy do tworzenia prezentacji itp.)
11. pracuje w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych uczniów w zakresie edukacji historycznej
2. jest gotów/gotowa do wykorzystywania tożsamościowego i więziotwórczego potencjału szkolnej edukacji historycznej
3. jest gotów/gotowa do pracy w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk
4. jest gotów/gotowa do stosowania szczegółowej wiedzy na temat instytucji szkoły do realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii

Treści programowe dla zajęć:

Pogłębiona i uporządkowana wiedza historyczna zorientowana na zastosowania praktyczne w szkole ponadpodstawowej.

Uporządkowana wiedza szczegółowa z zakresu dydaktyki historii w szkole ponadpodstawowej.

Pogłębiona wiedza historyczna niezbędna do interpretacji tekstów kultury, w tym źródeł historycznych, w szkole ponadpodstawowej.

Wiedza o rodzajach i typach narracji historycznej ukierunkowana na szkolną praktykę edukacyjną.

Pogłębiona wiedza na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej.

Podstawy bezpieczeństwa i higieny w pracy w szkole.

Podstawy wiedzy na temat organizacyjnego i prawnego funkcjonowania szkoły i obowiązków nauczycieli.

Kompetencje kluczowe i kulturowe w zakresie edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej.
Tożsamościowy i wężiotwórczy potencjał szkolnej edukacji historycznej.
Zasady pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyki.
Zasady i techniki tworzenia dokumentacji (konspekty, sprawozdania, arkusze obserwacyjne).
Zasady i techniki tworzenia prezentacji na potrzeby szkolnej edukacji historycznej.

Nazwa zajęć: Wizualne reprezentacje przeszłości

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna wybrane wystawy (Polaków portret własny, Szlachetne dziedzictwo czy przeklęty spadek, Tradycje sarmackie w sztuce i kulturze, #dziedzictwo)
2. rozumie funkcje tożsamościowe i koncyliacyjne wystaw
3. wie, jak rozróżnić i zdefiniować konteksty: historyczny, topograficzny, kulturowy, społeczny/socjologiczny, estetyczny
4. zna kluczowe pojęcia (reprezentacja, charakter narodowy, identyfikacja, tożsamość indywidualna/tożsamości zbiorowe-kolektywne, stereotypy i autostereotypy, mity/mitologia, narodowe sensorium i transczasowe węzły, bohater, polskość)
5. postrzega muzeum jako trzy formy symbolicznej przestrzeni (poznawcza, społeczna, marzeń)
6. zna i wie, na czym polega funkcja edukacyjna wystaw

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie dyskutować na temat wybranych wystaw (Polaków portret własny, Szlachetne dziedzictwo czy przeklęty spadek, Tradycje sarmackie w sztuce i kulturze, #dziedzictwo)
2. potrafi zreflektować funkcje tożsamościowe i koncyliacyjne wystaw
3. potrafi samodzielnie rozróżnić i zdefiniować konteksty wystaw
4. poprawnie posługuje się kluczowymi pojęciami
5. krytycznie reflektuje muzeum jako trzy formy symbolicznej przestrzeni
6. potrafi rozpoznać funkcję edukacyjną wystaw

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do docenienia wybranych wystaw ze względu na kształtowanie dziedzictwa przeszłości
2. jest gotów/gotowa do docenienia tożsamościowych i koncyliacyjnych funkcji wystaw
3. jest gotów/gotowa do zachowania krytycznej postawy wobec muzeum jako instytucji kultury historycznej
4. jest gotów/gotowa do docenienia wartości edukacyjnych wystaw

Treści programowe dla zajęć:

Wystawy o Polakach/Polkach i dla Polaków/Polek (Polaków portret własny, Szlachetne dziedzictwo czy przeklęty spadek. Tradycje sarmackie w sztuce i kulturze, #dziedzictwo).

Funkcje tożsamościowe i koncyliacyjne wystaw.

Wielokontekstowość wystaw. Wystawy jako projekty: historyczny, topograficzny, kulturowy, społeczny/socjologiczny, estetyczny.

Pojęcia kluczowe (reprezentacja, charakter narodowy, identyfikacja, tożsamość indywidualna/tożsamości zbiorowe-kolektywne, stereotypy i autostereotypy, mity/mitologia, narodowe sensorium i transczasowe węzły, bohater, polskość).

Muzeum jako przestrzeń symboliczna.

Wystawy – edukacja.

Nazwa zajęć: Laboratorium dydaktyki historii, cz. 2: ewaluacja praktyk

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie zasady wykorzystania podczas praktyk wiedzy szczegółowej, metodycznej oraz wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych.

w zakresie umiejętności:

1. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem stosowanej w praktyce edukacyjnej uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii w szkole ponadpodstawowej
2. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem zastosowania wiedzy metodycznej z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych w szkole ponadpodstawowej
3. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do wykorzystania podczas praktyk wiedzy szczegółowej, metodycznej oraz wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych.

Treści programowe dla zajęć:

Zastosowanie uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Zastosowanie podstawowej wiedzy na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Zastosowanie wiedzy na temat kompetencji kluczowych i kulturowych w zakresie edukacji historycznej podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Nazwa zajęć: **Archiwa zagraniczne i międzynarodowa współpraca archiwów**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę ogólną na temat modeli organizacji służby archiwalnej na świecie
2. zna zasady organizacji i funkcjonowania archiwów w Europie i Ameryce, w tym polonijnych
3. posiada wiedzę na temat Międzynarodowej Rady Archiwów i jej wyspecjalizowanych sekcji i komitetów

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyróżnić i scharakteryzować modele organizacji służby archiwalnej na świecie, używając właściwej terminologii
2. potrafi scharakteryzować zasady organizacji i funkcjonowania archiwów w Europie i Ameryce, w tym polonijnych
3. potrafi omówić działanie Międzynarodowej Rady Archiwów i jej wyspecjalizowanych sekcji i komitetów
4. wykorzystuje warsztat historyka archiwisty

w zakresie kompetencji społecznych:

1. propaguje wiedzę o zasadach organizacji i funkcjonowania archiwów w Europie i Ameryce
2. przejawia zrozumienie dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
3. docenia rolę i znaczenie międzynarodowej współpracy archiwów dla zachowania dziedzictwa kulturowego ludzkości

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do problematyki. Modele organizacji służby archiwalnej na świecie.

Międzynarodowa Rada Archiwów i jej działalność.

Organizacja, funkcjonowanie i zasoby wybranych krajów w Europie i na świecie (np. Niemcy, Rosja, Anglia, Włochy, Francja, Austria, Czechy, USA i inne).

Międzynarodowa współpraca archiwów.

Znaczenie współpracy międzynarodowej dla ochrony i zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego.

Nazwa zajęć: **Podstawy psychologii dla nauczycieli cz. 2 – ćwiczenia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie mechanizm psychicznej adaptacji adolescenta, identyfikuje charakterystyczny dla wieku rodzaj motywacji, mechanizm funkcjonowania osobowości, poznawczego ustosunkowywania się, komunikowania się, uczenia się i różnice indywidualne w tym zakresie oraz możliwe zaburzenia
2. rozumie centralne znaczenie w rozwoju adolescenta uczenia się zgodnie z zainteresowaniami, myślenia hipotetyczno-dedukcyjnego i pojęciowego, moralności postkonwencjonalnej, formowania się poczucia tożsamości, przyczyny nieprawidłowości w przebiegu procesu ich rozwoju oraz późniejsze rozwojowo skutki wynikające z tych nieprawidłowości
3. zna i rozumie symptomy prawidłowego i nieprawidłowego przebiegu procesu rozwoju adolescenta w obszarze rozwoju osobowości, funkcji intelektualnych, funkcji społeczno-emocjonalnych, wolicjonalnych, moralności, komunikacji i współpracy

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dostosować sytuację nauczania przedmiotu do możliwości uczenia się adolescenta
2. potrafi wspierać adolescenta w zakresie uczenia się przedmiotowej wiedzy, nabywania umiejętności i kształtowania nastawień

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do interweniowania w momencie rozpoznania sytuacji zagrażającej rozwojowi adolescenta

Treści programowe dla zajęć:

Proces funkcjonalnej i dysfunkcjonalnej adaptacji adolescenta do świata dorosłych; sytuacja konfliktu zewnętrznego i wewnętrznego; dynamika sytuacji psychologicznej adolescenta.

Dynamika i struktura wieku rozwojowego adolescenta: kryzys 13 roku życia, okres stabilny dorastania, kryzys funkcjonalny (tożsamość versus pomieszanie tożsamości), proces formowania tożsamości, faza: rozproszenia tożsamości, tożsamości negatywnej, osiągniętej tożsamości, statusy tożsamości (tradycyjne i współczesne podejścia).

Kierowanie sytuacją szkolną adolescenta; fizyczne i społeczne aspekty sytuacji szkolnej; rola moratorium społecznego; rozbudzanie zainteresowań i wyobraźni; stymulowanie twórczego i krytycznego myślenia.

Samokontrola i samoopanowywanie; identyfikacja z „innymi” i uczenie się zgodnie z własnymi zainteresowaniami; podejmowanie decyzji oraz zachowywanie wierności sobie i innym; dynamika i struktura funkcji psychicznych w okresie adolescencji (centralna rola funkcji myślenia pojęciowego).

Projektowanie jako najważniejsza rozwojowo forma działalności w okresie adolescencji; tworzenie pojęć teoretycznych; myślenie hipotetyczno-dedukcyjne.

Nieziemienniki funkcjonalne; ideologie, wartości, teorie.

Nazwa zajęć: Dydaktyka historii, cz. 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna obowiązującą „Podstawę programową kształcenia” pod kątem realizacji zadań edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej oraz projektowania celów operacyjnych wybranej jednostki lekcyjnej
2. zna podstawowe kategorie myślenia historycznego jako zmieniającej wraz z rozwojem nauki historycznej kompetencji edukacji historycznej
3. zna i rozumie pojęcia oraz terminy historyczne właściwe dla szkoły ponadpodstawowej
4. zna adekwatne do zadań edukacyjnych strategie, metody i techniki nauczania historii oraz narzędzia oceny osiągnięć uczniów na poziomie szkoły ponadpodstawowej
5. zna cele i zasady wizualizacji oraz multimediatyzacji jako strategii kluczowych we współczesnej edukacji historycznej
6. zna zasady stosowania zróżnicowanych źródeł wiedzy historycznej (w tym materiały wizualne) na lekcjach historii na poziomie edukacji w szkole ponadpodstawowej
7. zna zasady analizy i oceny zawartości merytorycznej i dydaktycznej podręczników szkolnych do historii
8. zna etapy realizacji metody projektu i zasady formułowania instrukcji do projektu badawczego / działania lokalnego o tematyce historycznej
9. zna powody realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i stosowania form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)
10. zna podstawy prawne i merytoryczne przeprowadzania egzaminu maturalnego z historii i krytycznie analizuje wybrane arkusze maturalne
11. zna zasady przygotowania prezentacji/referatu/wystąpienia na tematy związane z nauczaniem/uczeniem się historii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie historii
12. zna metodykę związaną z przygotowaniem prezentacji/referatu/wystąpienia/testu na tematy związane z różnymi formami zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi uzasadnić potrzebę realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)
2. potrafi wskazać podstawy prawne i merytoryczne przeprowadzania testu kompetencji oraz egzaminu maturalnego z historii i krytycznie analizuje wybrane arkusze maturalne
3. potrafi samodzielnie opracować prezentację/referat/wystąpienie/test na tematy związane z nauczaniem/uczeniem się historii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie historii
4. potrafi samodzielnie przygotować prezentację/referat/wystąpienie na tematy związane z różnymi formami zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych/pozaszkolnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne)
5. potrafi wskazać wyznaczniki myślenia historycznego jako kategorii zmieniającej się wraz z rozwojem nauki historycznej i dydaktycznej
6. potrafi zastosować w praktyce szkolnej strategię wizualizacji oraz multimediatyzacji materiału historycznego do celów edukacji historycznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej

7. potrafi sformułować instrukcje do projektu badawczego / działania lokalnego o tematyce historycznej
w zakresie kompetencji społecznych:

1. stosuje i upowszechnia w praktyce dydaktycznej kategorię myślenia historycznego jako kluczową dla współczesnej edukacji historycznej
2. stosuje w celu popularyzacji wiedzy o przeszłości terminologię historyczną
3. stosuje w popularyzacji przeszłości adekwatnie do zadań edukacji pozaszkolnej (zajęcia pozalekcyjne) znane sobie strategie, metody i techniki nauczania historii
4. rozumie i docenia powody realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)

Treści programowe dla zajęć:

Historyczna zmienność celów edukacji historycznej w perspektywie XVIII-XXI wieku.

Kształcenie świadomości historycznej i elementy myślenia historycznego uczniów w szkolnym przekazy dydaktycznym i podręcznikowym na poziomie szkół ponadpodstawowych.

Strategie i metody oraz techniki kształcenia historycznego w szkołach ponadpodstawowych.

Struktura lekcji (tradycyjnej i kreatorskiej) oraz organizacja zajęć pozalekcyjnych z perspektywy kształcenia problemowego.

Kształcenie pojęć historycznych – metody i techniki wyjaśniania oraz utrwalania pojęć na poziomie szkoły ponadpodstawowej.

Projekt edukacyjny i jego odmiany w szkole ponadpodstawowej – droga kształcenia samodzielności poznawczej i samodzielnej organizacji pracy a praca zespołowa.

Zróżnicowane środki dydaktyczne w edukacji historycznej (w tym literatura, fotografia, multimedia i wizualizacje danych) w nauczaniu historii w szkole ponadpodstawowej. Analiza zawartości dydaktycznej podręcznika do historii jako uniwersalnego środka dydaktycznego.

Rola muzeum w edukacji – odmiany narracji muzealnej, współczesne problemy animacji kultury historycznej.

Ewaluacja i ocena osiągnięć uczniów – metody oceny, narzędzia diagnozy (test wiedzy i kompetencji).

Przygotowanie do zaprogramowania i przeprowadzenia wycieczki historycznej jako projektu badawczego lub działania lokalnego. Wizyty studyjne w placówkach kultury i ich znaczenie w popularyzacji kultury oraz propagowaniu idei ochrony dziedzictwa kulturowego.

Prawne i merytoryczne podstawy przeprowadzania egzaminu maturalnego.

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczeń zdolny, uczeń z dysfunkcjami; podstawy prawne, nauczanie/uczenie się formalne i nieformalne).

Formy zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne).

Nazwa zajęć: **Kancelaria tajna i ochrona informacji niejawnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze regulacje prawne: procesów informacyjnych w administracji publicznej, informacyjnych uprawnień jednostki w Rzeczypospolitej Polskiej, ochrony informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych, dotyczące kancelarii tajnych, kontroli obiegu dokumentów zawierających informacje niejawne
2. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie: przejmowania materiałów archiwalnych zawierających informacje niejawne
3. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie ochrony informacji niejawnej w systemach teleinformatycznych
4. zna podstawowe zasady działalności archiwalnej w zakresie ochrony informacji archiwalnej; zarządzania kancelarią tajną oraz zarządzania dokumentacją zawierającą informacje niejawne i inne tajemnice ustawowo chronione, a także wykorzystania archiwalnych pomocy informacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zarządzać niejawną dokumentacją i niejawnymi materiałami archiwalnymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia pracy zespołowej w zakresie postępowania z dokumentacją i działalnością archiwalnej
2. rozumie potrzebę ochrony informacji niejawnych przed nieuprawnionym dostępem
3. docenia znaczenie materiałów archiwalnych dla tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialność za ich zachowanie dla ochrony dziedzictwa kulturowego regionu, państwa, kontynentu, cywilizacji

Treści programowe dla zajęć:

Ochrona informacji niejawnej w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.
Najważniejsze zasady zarządzania ochroną informacji niejawnych.
Najważniejsze zasady zarządzania dokumentacją niejawną, niejawnymi materiałami archiwalnymi i informacją niejawną.
Bezpieczeństwo teleinformatyczne i ochrona przed cyberzagrożeniami.
Bezpieczeństwo fizyczne.

Nazwa zajęć: **Edukacja, popularyzacja i public relations w archiwach**
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. posiada pogłębioną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu public relations i popularyzacji archiwów
 2. zna różne sposoby popularyzacji historii, zasobu archiwalnego i placówek archiwalnych
 3. posiada wiedzę na temat różnych działań edukacyjnych podejmowanych przez placówki archiwalne
- w zakresie umiejętności:**

1. samodzielnie zdobywa wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu public relations
2. stosuje świadomie różnorodne techniki i metody public relations w praktyce archiwalnej i w popularyzacji archiwów i zasobów archiwalnych
3. potrafi dopasować działania edukacyjne i popularyzatorskie do wybranej grupy docelowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do popularyzacji historii, zasobu archiwalnego i placówek archiwalnych

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do problematyki PR (definicja, historia i rodzaje PR).

Metody i narzędzia PR.

Wykorzystanie mediów w działalności PR i popularyzatorskiej.

Elementy kryzysowego planowania i wdrażania działań PR.

Działalność edukacyjna i popularyzatorska archiwów.

Nazwa zajęć: **Zarządzanie informacją**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z teorią informacji
2. zna najważniejsze tendencje rozwojowe współczesnej nauki o informacji
3. definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w sensie logicznym w mowie i piśmie podstawowe terminy i pojęcia z dziedziny nauki o informacji

w zakresie umiejętności:

1. prezentuje efekty swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie
2. na podstawie zdobytej wiedzy formułuje własne stanowisko dotyczące zagadnień zarządzania informacją
3. w oparciu o konkretne źródła informacji streszcza, zapisuje, kataloguje uzyskane informacje

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna i potrafi zastosować tę wiedzę do tworzenia podstaw projektów (w tym projektów unijnych)

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia zarządzania informacją i jej wykorzystanie.

Planowanie, organizowanie, motywowanie jako główne działania procesu zarządzania informacją.

Komunikacja w zespole jako główny czynnik sukcesu.

Przygotowanie projektu pozwalającego na potencjalne pozyskanie środków na finansowanie popularyzacji dóbr kultury.

Zarządzanie informacją w wybranej instytucji kultury.

Podstawy finansowania informacji naukowej i archiwalnej w Polsce.

Zarządzanie informacją w Polsce i na świecie – podstawowe zadanie społeczeństwa informacyjnego.

Praca metodą projektu – formułowanie celów i efektów pracy. Analiza SWOT.

Nazwa zajęć: **Badania dziejów globalnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze opracowania dotyczące dziejów globalnych
2. potrafi wskazać główne problemy, którymi zajmują się badacze dziejów globalnych

3. ma rozszerzoną wiedzę na temat świata niezachodniego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przedstawić wybrany problem w formie prezentacji multimedialnej lub omówienia pisemnego
2. potrafi krytycznie wypowiedzieć się na temat zagadnień związanych z dziejami globalnymi
3. umie wykorzystać zdobytą wiedzę do rozszerzania swoich kompetencji
4. potrafi krytycznie ocenić poglądy badaczy odnoszące się do zagadnień dziejów globalnych
5. potrafi wyjaśnić rolę badań globalnych w badaniach historycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi przygotować i przeprowadzić debatę na wybrany temat
2. potrafi współpracować w grupie w celu przygotowania wybranego zagadnienia
3. angażuje się w przekazywanie zdobytej wiedzy poza uczelnią
4. rozumie i dostrzega potrzebę współpracy między ludźmi różnych kultur i religii

Treści programowe dla zajęć:

Istota dziejów globalnych.

Rola dziejów globalnych w badaniach historycznych.

Główne kierunki badań dziejów globalnych.

Wybrana problematyka dziejów globalnych.

Świat zachodni a świat niezachodni.

Wizje świata postzimnowojennego.

Badanie dziejów globalnych a problemy świata współczesnego.

Nazwa zajęć: **Metody badań w naukach historycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi rozpoznać i przedstawić cechy poznania historycznego jako naukowego
2. potrafi wskazać na metody badań właściwe historii i odnieść je do metod właściwych innym naukom humanistycznym i społecznym
3. zna i rozpoznaje specyfikę praktyki poznawczej i badawczej historii oraz reguły nią sterujące jako zjawiskiem kulturowym i praktyką społeczną

w zakresie umiejętności:

1. rozpoznaje różnicę między badaniem historycznym a badaniem pamięci oraz potrafi przedstawić swoje stanowisko wobec tej relacji
2. potrafi rozpoznać założenia stanowiska badawczego innego niż własne oraz wejść z nim w dialog

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozpoznaje problemy etyczne związane z badaniem historii i pamięci

Treści programowe dla zajęć:

Cechy badania naukowego jako specyficznego sposobu uzyskiwania wiedzy i jej funkcjonowania w kulturze.

Metody ilościowe w badaniach nauk humanistycznych i społecznych.

Metody ilościowe i jakościowe w badaniach historycznych.

Badania pamięci wobec badań historycznych.

Etyczny wymiar badań historycznych i nad pamięcią.

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie znaczenie i miejsce nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych.
2. ma poszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii historii oraz historii historiografii; przeprowadza kwerendę bibliograficzną i źródłową.
3. ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz opanowaną na poziomie zaawansowanym terminologię związaną z własnymi zainteresowaniami naukowymi; formułuje pytania badawcze.
4. rozumie relacje pomiędzy przeszłością a aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi; formułuje tezy.
5. zna różne metody analizy i interpretacji źródeł historycznych właściwe dla badań z wybranego obszaru nauk historycznych.
6. ma rozszerzoną wiedzę z zakresu warsztatu historyka.
7. rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z innymi naukami.
8. wie w jaki sposób systematycznie i samodzielnie zdobywać wiedzę oraz rozwijać własne zainteresowania naukowe.
9. bierze udział w seminaryjnej dyskusji oraz innych formach naukowej wymiany poglądów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić kwerendę bibliograficzną i źródłową oraz przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych.
2. potrafi stosować w stopniu poszerzonym reguły warsztatu naukowego historyka, w tym przede wszystkim formułować hipotezy badawcze.
3. potrafi zaprezentować efekty swojej pracy na seminarium w różnorodnej formie, między innymi posługując się technikami multimedialnymi.
4. potrafi systematycznie i samodzielnie zdobywać wiedzę oraz rozwija własne zainteresowania naukowe.
5. potrafi uzasadnić swoje stanowisko badawcze, szanując jednocześnie odmienne opinie i krytyczne oceny.
6. potrafi poprawnie stosować aparat krytyczny podczas redagowania tekstów naukowych różnego typu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. w dyskusjach kompetentnie uzasadnia swoje stanowisko, szanując jednocześnie odmienne opinie i krytyczne oceny.
2. rozumie i stosuje normy etyczne w pracy naukowej oraz zna i stosuje przepisy prawa związane z przestrzeganiem własności intelektualnej.
3. kształci kompetencje pozwalające na popularyzację wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Konkretyzowanie obszarów zainteresowań badawczych.
Formułowanie tematu pracy magisterskiej.
Formułowanie tez badawczych i konstruowanie konspektu pracy dyplomowej.
Kompletowanie bibliografii i podstawy źródłowej.
Zasady prowadzenia analizy historycznej.
Narracja historyczna i jej reguły.
Korekta merytoryczna i techniczna tekstu pracy dyplomowej.
Prezentacja fragmentów pracy magisterskiej na poszczególnych etapach jej powstawania oraz całości pracy dyplomowej po jej zakończeniu.

Nazwa zajęć: **Język angielski**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów (historia)
2. zna rodzaje tekstów ustnych i pisemnych oraz materiałów audiowizualnych właściwych dla studiowanego kierunku
3. zna elementy języka akademickiego właściwego dla studiowanego kierunku

w zakresie umiejętności:

1. czyta ze rozumieniem teksty specjalistyczne z zakresu nauk historycznych w języku angielskim, potrafi zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu, porządkować fakty i wyciągać wnioski
2. posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 plus Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym przygotowywanie wystąpień i form pisemnych z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych
3. potrafi odszukać i zastosować przydatne informacje z literatury fachowej w języku angielskim oraz samodzielnie je analizować
4. zna i potrafi skutecznie stosować podstawową terminologię w języku angielskim w zakresie nauk historycznych i pokrewnych
5. potrafi uczestniczyć w debacie/panelu dyskusyjnym w języku angielskim, argumentując swoje stanowisko w sposób jasny, przekonujący i logiczny
6. rozumie potrzebę samokształcenia w zakresie pogłębiania znajomości języka specjalistycznego z uwzględnieniem różnych metod

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega i szanuje poglądy i stanowiska odmienne od własnych oraz prowadzi polemiki w sposób etyczny i kulturalny
2. potrafi współdziałać w grupie, akceptując różnorodność postaw i opinie oraz budując relacje oparte na poszanowaniu wielokulturowości
3. uczestniczy w życiu akademickim, zawodowym i społecznym, dzieląc się wiedzą i ją popularyzując

Treści programowe dla zajęć:

Analiza wybranych tekstów i artykułów naukowych związanych z naukami historycznymi.
Rozwijanie kompetencji językowych na poziomie B2 plus.

Wypowiedź ustna o charakterze akademickim. Wystąpienia publiczne: prezentacje, raporty, debaty, panele dyskusyjne. Zwracanie szczególnej uwagi na formę prezentacji, logikę wyводу, zwroty niezbędne do prowadzenia dyskursu, korzystanie z zasobów Internetu i innych środków audiowizualnych, doskonalenie poprawności gramatycznej, leksykalnej i wymowy.

Tłumaczenie tekstów naukowych i popularnonaukowych z języka angielskiego na polski, zwracanie uwagi na różnice stylistyczne i formalne pomiędzy językiem polskim i angielskim; ćwiczenie określonych strategii przekładowych mających na celu przybliżenie i właściwe oddanie sensu oryginału. Uwrażliwianie na problemy współczesnego świata i kształtowanie umiejętności wyrażania opinii na bieżące tematy społeczne, polityczne, kulturowe i gospodarcze.

Pogłębianie, rozszerzanie i systematyzowanie wiedzy przedmiotowej z zakresu nauk historycznych.

Tematyka i słownictwo specjalistyczne właściwe dla historii:

1. Selected historical periods
2. Description and analysis of historical figures and events
3. History of Anglo-Saxon countries - selected issues
4. History of Poland - selected issues
5. European and world history - selected issues

Dobór materiałów pozostaje w gestii prowadzącego.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada umiejętności leksykalne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 +, które potrafi adekwatnie wykorzystać do konkretnych sytuacji komunikacyjnych
2. zna objęte przedmiotem konstrukcje gramatyczne i umie je zastosować adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej zakresie przewidzianym przedmiotem
3. potrafi zrozumieć i produkować w języku niemieckim dłuższe wypowiedzi ustne o tematyce ogólnej, a w szczególności o tematyce specjalistycznej z zakresu historii takie jak: prezentacja monologowa, negocjacje – wypowiedź argumentacyjna, dyskusja, debata, wywiad

w zakresie umiejętności:

1. potrafi skutecznie i poprawnie, zarówno pod względem norm językowych jak i umiejętności dyskursywnych uczestniczyć w komunikacji pisemnej z elementami języka specjalistycznego przewidzianej dla poziomu B2 + w Europejskim systemie opisu kształcenia językowego
2. potrafi samodzielnie posługiwać się różnymi źródłami informacji dotyczących słownictwa i gramatyki języka niemieckiego w zakresie wykraczającym poza treści nauczania; potrafi samodzielnie wyszukiwać i pracować z niemieckojęzycznymi artykułami naukowymi
3. ma świadomość posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności
4. potrafi zrozumieć i zanalizować tekst o tematyce specjalistycznej zakresu historii na poziomie B2+ pod względem leksykalnym, gramatycznym i pragmatycznym w zakresie przewidzianym przedmiotem
5. potrafi zrozumieć obszerny tekst specjalistyczny w języku niemieckim z dziedziny historii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/ gotowa pracować w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus.

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus.

Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego.

Zasady oraz wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: zapytanie ofertowe, pisemny komentarz z argumentacją, recenzja prasowa, tekst specjalistyczny.

Wykorzystanie słownictwa objętych treściami kształcenia w sytuacjach komunikacyjnych:

- Bloki tematyczne przewidziane dla poziomu B2 plus
- Arbeit international – praktyki i praca za granicą, osobiste doświadczenia z pracy zagranicą
- Kulturschock – zróżnicowanie kulturowe i jego skutki
- Leistungen – wybitne osobowości i ich osiągnięcia, sukces na studiach, sukces w zawodzie
- Kommunikartion in der Fachsprache – komunikacja w języku specjalistycznym

Zagadnienia gramatyczne objęte programem dla poziomu B2 plus: Konjunktiv – indirekte Rede, Passiversatzformen, Nomen, Verben und Adjektive mit Präpositionen, Partizip I und Partizip II als Attribut, Modalsätze, Futur II.

Nazwa zajęć: **Badania dziejów idei politycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna warsztat naukowy badacza dziejów politycznych
2. zna podstawową terminologię dotyczącą badań nad myślą polityczną
3. zna główne kierunki rozwoju myśli politycznej od starożytności do czasów współczesnych
4. orientuje się w literaturze dotyczącej dziejów myśli politycznej
5. zna sylwetki najwybitniejszych myślicieli politycznych
6. orientuje się w zagadnieniach rozwoju polskiej myśli politycznej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie analizować teksty odnoszące się do myśli politycznej
2. dostrzega wpływ idei politycznych na rzeczywistość

w zakresie kompetencji społecznych:

1. formułuje swoje stanowisko w kwestii idei politycznych, posługując się stosowną terminologią, ze zrozumieniem i poszanowaniem poglądów innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Myśl polityczna Starożytności.

Myśl polityczna Średniowiecza.

Myśl polityczna epoki nowożytnej.

Myśl polityczna Oświecenia.

Idee polityczne konserwatyzmu.

Idee polityczne liberalizmu.

Idee polityczne lewicy.

Polska myśl polityczna XIX i XX wieku.

Nacjonalizm, rasizm i faszyzm.

Nauka społeczna Kościoła.

Współczesne trendy myśli politycznej: alterglobalizm, feminizm.

Nazwa zajęć: Ekonomia i systemy społeczno-gospodarcze w XX i XXI w.

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna pojęcia z zakresu ekonomii i polityki społeczno-gospodarczej oraz ich definicje w ujęciu historycznym.
2. zna genezę i podstawy teoretyczne systemów społeczno-gospodarczych współczesnego świata.
3. rozumie istotę związków prowadzonej przez państwo polityki społeczno-gospodarczej z kulturą, psychologią, historią lub socjologią.
4. rozumie istotę wpływu instrumentów wykorzystywanych przez państwo na gospodarkę i społeczeństwo w różnych okresach historycznych i obszarach geograficznych.
5. rozumie istotę współoddziaływania prowadzonych przez państwo polityk w różnych obszarach życia społeczno-gospodarczego w zależności od obowiązującego systemu społeczno-gospodarczego.
6. zna różnego rodzaju przyczyny i skutki kryzysów społeczno-gospodarczych od XIX do XXI wieku.

w zakresie umiejętności:

1. wykorzystuje zdobytą wiedzę do interpretacji przeszłych i bieżących wydarzeń historii społeczno-gospodarczej.
2. potrafi ocenić dane zjawisko społeczno-ekonomiczne w oparciu o zdobytą w trakcie wykładu wiedzę teoretyczną, literaturę tematu i inne źródła.
3. uzasadnia werbalnie i/lub pisemnie poznane na zajęciach prawa i zjawiska ekonomiczne analizowane indywidualnie lub grupowo.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na odkrywanie innych perspektyw oceny danego zjawiska społeczno-gospodarczego.
2. szanuje poglądy i stanowiska odmienne od własnych i potrafi prowadzić polemikę w sposób etyczny i kulturalny.

Treści programowe dla zajęć:

Ekonomia – nauka o gospodarowaniu.

Ekonomia, polityka gospodarcza, ustroje społeczno-ekonomiczne.

Podstawy teoretyczne i mechanizmy oddziaływań współczesnej polityki gospodarczej.

Geneza i pierwsze systemy polityki gospodarczej

Doktryny społeczno-ekonomiczne w XIX i XX w.

Systemy społeczno-gospodarcze w podzielonym świecie.

Od realnego socjalizmu do gospodarki rynkowej.

Społeczno-gospodarcze aspekty integracji europejskiej.

Szare nosorożce, czarne łabędzie i smoczy królowie, czyli kryzysy w gospodarce.
Pozaeuropejskie systemy społeczno-gospodarcze: rozkwit Azji, przebudzenie Indii, nowe rozdanie w Ameryce Łacińskiej.
W poszukiwaniu efektywnej drogi rozwoju gospodarczego.
Systemy społeczno-gospodarcze w obliczu procesów globalizacji i deglobalizacji.

Nazwa zajęć: **Podstawy pedagogiki dla nauczycieli, cz. 2 (ćwiczenia)**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę profesji nauczycielskiej oraz etykę zawodową nauczyciela. Zna pragmatykę zawodową oraz tematykę oceny jakości pracy nauczyciela
2. zna i rozumie dynamikę rozwoju zawodowego nauczyciela wraz z potencjałem i zagrożeniami każdego z etapów rozwoju oraz wariantów tożsamości zawodowej / typów karier zawodowych
3. zna tematykę oceny jakości pracy szkoły (oraz systemu edukacyjnego) w świetle wyników pomiarów diagnostycznych oraz mierzenia osiągnięć szkolnych uczniów

w zakresie umiejętności:

1. rozumie sytuację psychospołeczną ucznia z doświadczeniem migracyjnym, potrafi udzielić mu wsparcia. Zna regulacje prawne dotyczące szkolnej sytuacji ucznia z zapleczem migracyjnym
2. rozumie konieczność różnicowania wsparcia udzielanego uczniom z różnych układów ryzyka, potrafi takie wsparcie zaplanować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa podejmować działania na rzecz kształtowania dojrzałej tożsamości zawodowej i radzenia sobie w toku profesjonalnej biografii z wyzwaniami zawodowymi

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika startu zawodowego (potencjał i zagrożenia). Dynamika rozwoju zawodowego nauczyciela oraz warianty tożsamości zawodowej.

Wsparcie uczniów z różnych układów ryzyka: potrzeba równowagi w układzie wsparcie – zasoby ucznia/jego środowiska – doświadczane obciążenia. Analizy przypadków.

Dzieci i młodzież z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole.

Ocena jakości pracy szkoły w świetle badań diagnostycznych oraz pomiarów osiągnięć szkolnych uczniów.

Ocena pracy nauczyciela w szkole. Pragmatyka zawodowa.

Nazwa zajęć: **Laboratorium psychologiczne: przygotowanie do praktyk w szkole ponadpodstawowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie pojęcie autorefleksji i samorozwoju oraz konieczność ciągłego rozwijania się i doskonalenia w celu efektywnego funkcjonowania w roli nauczyciela
2. zna i rozumie mechanizm stresu i wypalenia zawodowego w pracy nauczyciela

w zakresie umiejętności:

1. potrafi identyfikować i analizować sytuacje trudne w szkole, aktywnie poszukuje strategii radzenia sobie w sytuacjach trudnych (w tym strategii radzenia sobie ze stresem w sytuacjach szkolnych)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do podejmowania działań w obszarze profilaktyki zdrowia i higieny pracy w zawodzie nauczyciela (stres, wypalenie zawodowe, radzenie sobie z trudnościami)
2. jest gotów/gotowa do refleksji nad własnymi potrzebami i celami w procesie identyfikacji z rolą nauczyciela

Treści programowe dla zajęć:

Refleksja na temat dotychczasowego kształcenia psychologiczno-pedagogicznego (wiedzy, umiejętności doświadczeń z praktyki), odniesienie do indywidualnych potrzeb i wartości jako studenta i przyszłego nauczyciela (osobiste odniesienie, uwewnętrznienie treści).

Zasoby własne w pracy nauczyciela – metody samooceny zasobów i ograniczeń, sposoby wspierania rozwoju osobistego, nauczyciel w procesie uczenia się przez całe życie. Indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami w relacjach.

Stres i zarządzanie stresem – czynniki obciążające w pracy nauczyciela, czynniki indywidualne wpływające na reakcję stresową i ich identyfikacja, strategie radzenia sobie ze stresem.

Nauczycielskie wypalenie zawodowe. Proces wypalenia zawodowego i jego składowe. Profilaktyka wypalenia zawodowego w pracy nauczyciela.

Nazwa zajęć: Badania dziejów kultury

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie relacje między dyscypliną historia i historia kultury, zależności i metodologiczne pola wspólne

2. zna i rozumie znaczenie historii kultury w historiografii

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i scharakteryzować wybrane problemy historii kultury oraz powiązać je z analizą historyczną

2. potrafi wykorzystać różnorodne źródła historyczne do badań nad historią kultury, interpretując je w sposób odpowiadający regułom stosowanym w historii kultury

3. formułuje problemy badawcze zgodnie z zasadami historii kultury oraz potrafi przedstawić wyniki swoich analiz w zaawansowanej formie akademickiej

4. przedstawia wyniki swoich prac w sposób zgodny z wymaganiami akademickimi

5. potrafi posługiwać się terminologią właściwą dla poszczególnych dyscyplin i uzasadniać wybór stosowanych pojęć

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia rolę badań historycznych w obszarze kultury, dostrzegając ich znaczenie w kształtowaniu wspólnoty i więzi społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Wokół definicji historii kultury – podejście historyczne i antropologiczne.

Rozumienie i ujęcia historii kultury od końca XIX do XX w. (historia kultury a historia społeczna; antropologia a historia kultury; kultura elit a kultura ludowa; historia kultury w ujęciu J. Burhardta, J. Huizingi; przeszłość kulturowa jako źródło tworzenia nowych tradycji historycznych).

Obieg tekstów kultury na przykładzie teatru, filmu, piosenki i architektury w kontekście historycznym.

Nazwa zajęć: Badania dziejów regionalnych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna specyfikę badań regionalnych na świecie

2. zna specyfikę badań regionalnych w Polsce

3. zna najważniejsze definicje pojęcia regionu historycznego

4. zna podział na regiony historyczne w Polsce i kryteria tej regionalizacji

5. zna przykłady regionów historycznych w Europie i na świecie oraz kryteria ich regionalizacji

6. zna przykłady ochrony dziedzictwa regionalnego i jego popularyzacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dotrzeć do literatury przedmiotu odnośnie do poszukiwań genealogicznych, heraldycznych w badaniach regionalnych

2. potrafi wykorzystać historię mówioną w badaniach regionalnych

3. potrafi wykorzystać współczesne pomoce do badań regionalnych (tworzenie archiwum społecznego, rejestracja historii mówionej, korzystanie z repozytoriów elektronicznych)

4. potrafi samodzielnie wskazać zasadność konkretnych przykładów regionalizacji historycznej

5. potrafi popularyzować wiedzę o historii regionu

6. potrafi wykorzystać zagadnienia związane z historią regionu w dydaktyce

7. potrafi wykorzystać źródła archiwalne w badaniach regionalnych

8. potrafi wskazać możliwości ochrony regionalnego dziedzictwa historycznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę i sens regionalnych badań historycznych oraz ich rolę w kształtowaniu świadomości zbiorowej

2. wie, jak chronić i popularyzować wiedzę o dziedzictwie regionalnym

3. potrafi wskazać współczesne konsekwencje dawnych podziałów regionalnych

Treści programowe dla zajęć:

Rola pojęć regionu i regionalizmu w badaniach naukowych.

Regiony historyczne w Polsce (wybrane przykłady).

Regiony historyczne na świecie (przykłady).

Wielkopolska jako region historyczny.

Regiony historyczne a regiony etniczne (regiony mono- i wieloetniczne, rola badań demograficznych i świadomościowych).

Tożsamość regionalna a tożsamość etniczna i narodowa.

Metody i specyfika badań dziejów regionalnych (źródła genealogiczne, nagrobki i epitafia).

Metody i specyfika badań dziejów regionalnych (historia mówiona).
Znaczenie i specyfika archiwów regionalnych.
Sposoby wykorzystania historii dziejów regionalnych dla promocji regionu.
Sposoby ochrony dziedzictwa kulturowego regionu w muzealnictwie.
Dziedzictwo regionalne jako obszar społecznych inicjatyw oddolnych.
Znaczenie historii regionalnej w dydaktyce historii.
Znaczenie historii regionalnej w popularyzacji wiedzy historycznej.

Nazwa zajęć: **Badania dziejów gospodarczych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii ziem polskich i historii powszechnej w zakresie dziejów gospodarczych epoki nowożytnej i współczesnej
2. zna na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych oraz na poziomie podstawowym terminologię nauk humanistycznych, społecznych i ekonomicznych
3. ma pogłębioną wiedzę o metodologii historii gospodarczej, zna różne metody badawcze i narzędzia pracy warsztatu historyka, posiada wiedzę pozwalającą na krytyczne wykorzystywanie źródeł z zakresu historii gospodarczej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić powiązania interdyscyplinarne nauk historycznych z innymi naukami i stosuje metody i narzędzia innych dyscyplin w pracy historyka w działalności społeczno-gospodarczej
2. samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji oraz rozwija umiejętności profesjonalne związane z działalnością społeczno-gospodarczą
3. posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z historii gospodarczej
4. analizuje i interpretuje zebrane informacje, stosując różnorodne metody i techniki prezentacji wyników badań (samodzielnie lub w zespole)
5. wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze, formułuje w sposób krytyczny i uzasadnia własne opinie dotyczące różnych zagadnień gospodarczych
6. dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla historii gospodarczej oraz systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne i bazy cyfrowe
7. argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, a także poglądy badaczy różnych nurtów historiograficznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. uznaje i szanuje odmienne od własnych teorie i poglądy oraz prowadzi polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny w zakresie zagadnień społeczno-gospodarczych
2. jest zdolny/a do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
3. wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne
4. wykazuje niezależność myśli, szanując prawo innych osób do wykazywania tych samych cech

Treści programowe dla zajęć:

Źródła do historii gospodarczej.

Problemy i metody historii gospodarczej.

Rozwój, wzrost i kryzys gospodarczy w aspekcie teoretycznym i historycznym.

Badania nad dziejami przemysłu i rolnictwa.

Gospodarka i państwo w XX wieku (analiza wybranych przykładów).

Działalność gospodarcza człowieka a problem zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Badania nad dziejami kapitalizmu i społeczeństwa w okresie transformacji gospodarczej. Europa Środkowa i Wschodnia oraz Rosja i Azja Środkowa (wybrane zagadnienia).

Badania nad historią społeczno-gospodarczą w Polsce. Przykład polityki mieszkaniowej w Polsce w XIX-XX wieku.

Badania historyczne nad marką.

Nazwa zajęć: **Laboratorium pedagogiczne: przygotowanie do praktyk w szkole ponadpodstawowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie specyfikę pracy wychowawczej z młodzieżą i zna dobre praktyki w tym zakresie
2. zna współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży i ich konsekwencje dla jednostek i środowiska szkoły (agresja, przemoc, uzależnienia)
3. rozumie znaczenie współpracy nauczyciela/szkoły z rodziną ucznia oraz środowiskiem lokalnym, a także roli spotkania oraz rozmowy z rodzicami
4. zna podstawowe regulacje prawne z zakresu doradztwa zawodowego w systemie edukacyjnym ze szczególnym uwzględnieniem zadań wychowawcy klasy

w zakresie umiejętności:

1. potrafi znaleźć i wykorzystać zasoby przydatne w procesie wspierania uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do krytycznej refleksji nad własnym profesjonalnym warszatem nauczyciela wychowawcy
2. jest gotowy/a do podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami na rzecz wsparcia uczniów i szkoły w rozwoju

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika, obszary i zasady prowadzenia pracy wychowawczej z klasą w szkołach ponadpodstawowych. Praktyczne rozwiązania w pracy wychowawczej (np. program Golden Five).

Przemoc, agresja, uzależnienia – przejawy w środowisku szkolnym. Przeciwdziałanie i profilaktyka.

Partnerstwo edukacyjne: szkoła – rodzina – środowisko lokalne. Relacje nauczyciel – uczeń – rodzice.

Regulacje prawne z zakresu doradztwa zawodowego w systemie edukacyjnym. Wychowawca w roli doradcy.

Zasoby przydatne w procesie wspierania uczniów, w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Narzędzia przydatne w procesie odkrywania i rozwijania potencjału uczniów.

Nazwa zajęć: Praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma wiedzę dotyczącą organizacji, struktury i funkcjonowania szkoły ponadpodstawowej
2. zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły ponadpodstawowej, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego
3. zna i rozumie zadania i obowiązki nauczyciela w szkole ponadpodstawowej (także w zakresie zapewniania uczniom bezpieczeństwa)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze w szkole ponadpodstawowej
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów w szkole ponadpodstawowej
3. potrafi wyciągać wnioski z, w miarę możliwości bezpośredniej obserwacji, pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas w szkole ponadpodstawowej
4. potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań wychowawczych nauczycieli w szkole ponadpodstawowej, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich
5. potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych
6. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk w szkole ponadpodstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja pracy szkoły ponadpodstawowej:

- zadania charakterystyczne dla placówki danego typu
- środowisko działania szkoły (struktura organizacyjna oraz zadania i rola poszczególnych podmiotów procesu kształcenia, w tym dyrektora szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego, rady pedagogicznej, wychowawcy)
- organizacja pracy szkoły: kultura organizacyjna szkoły (procedury; dokumentacja i obieg dokumentów; rodzaje dokumentów, dokumenty prawa wewnątrzszkolnego)

- bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią – procedury
- rola i zadania działających w szkole społecznych organów.

Organizacja i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole ponadpodstawowej:

- zadania psychologa i pedagoga i ich realizacja
- regulacje prawne dotyczące pomocy-psychologiczno-pedagogicznej oraz analiza dokumentów szkolnych
- realizacja zasad edukacji włączającej w szkole ponadpodstawowej
- współpraca pedagoga i psychologa z nauczycielami
- specyfika trudności wychowawczych w szkole ponadpodstawowej.

Specyfika pracy nauczyciela i wychowawcy klasy w szkole ponadpodstawowej:

- obowiązki wychowawcy klasy (warsztat pracy nauczyciela-wychowawcy, dokumentacja pracy z wychowawczej, sprawozdania, analizy)
- praca wychowawcza nauczyciela przedmiotowego
- pozalekcyjna oferta szkoły (koła zainteresowań, przerwa, organizacja wycieczek szkolnych i wyjść klasowych).

Nazwa zajęć: **Teoria i metodyka archiwalna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z teorii i metodyki pracy archiwalnej
2. ma wiedzę dotyczącą praktycznego zastosowania badań z zakresu teorii i metodyki archiwalnej
3. wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące teorii i metodyki opracowania zasobu

w zakresie umiejętności:

1. jest przygotowana/y do wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie porządkowania i opisu archiwaliów
2. potrafi wejść w dialog ze specjalistami w zakresie teorii i metodyki opracowania archiwaliów
3. potrafi porządkować i inwentaryzować różne rodzaje archiwaliów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest przygotowana/y do pracy w instytucjach przechowujących zasób archiwalny

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie i rozwój teorii archiwalnej na świecie i w Polsce.

Zasady archiwalne, a zespoły i zbiory.

Pomoc ewidencyjne i informacyjne w archiwach.

Inwentaryzacja i opis – dokumentacja aktowa.

Inwentaryzacja i opis – dokumentacja pozaaktowa.

Tradycyjne i komputerowo wspomagane metody opracowania archiwaliów.

Standardy i przepisy metodyczne dotyczące opracowania archiwaliów.

Nazwa zajęć: **Objazd naukowy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna historię wybranych archiwów
2. zna zasady konserwacji dokumentów obowiązujące w odwiedzanych instytucjach
3. zna najważniejsze zbiory wybranych archiwów

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować działalność archiwów w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania materiałów
2. potrafi przeszukiwać zbiory i korzystać z informacji archiwalnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/y do prowadzenia działalności popularyzatorskiej w wybranych instytucjach

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna i historia wybranych archiwów.

Zasób archiwalny wybranych instytucji.

Działalność archiwów w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania.

Działalność pracowni konserwatorskiej.

Informacja archiwalna, bazy danych i zasady działania pracowni naukowej.

Działalność naukowa i popularyzatorska.

Nazwa zajęć: **Administracja elektroniczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię z zakresu administracji elektronicznej i najważniejsze założenia Strategii informatyzacji RP
2. zna podstawowe regulacje prawne z zakresu elektronicznej administracji i zarządzania dokumentacją postępowań administracyjnych
3. zna podstawowe założenie Systemów do Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD)
4. zna podstawowe procedury zarządzania dokumentacją w administracji od wytworzenia dokumentu elektronicznego do jego archiwizacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie stosować terminologię administracyjną w działalności archiwalnej
2. potrafi krytycznie ocenić korzyści i zagrożenia związane z rozwojem globalnego społeczeństwa informacyjnego
3. potrafi korzystać z Systemów do Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD)
4. potrafi właściwie planować i zarządzać obiegiem informacji wewnątrz i na zewnątrz jednostki organizacyjnej w systemie tradycyjnym, do elektronicznego zarządzania dokumentacją i mieszanym, zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia pracy zespołowej, etyki zawodowej, działań antykorupcyjnych oraz zwalczania innych patologii, np. nepotyzmu i mobbingu w organach administracji publicznej

Treści programowe dla zajęć:

Najważniejsze założenia Strategii Informatyzacji RP.

Podstawy prawne administracji elektronicznej oraz najważniejsza terminologia w administracji elektronicznej.

Korzyści i zagrożenia globalnego społeczeństwa informacyjnego.

System do Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD).

Bezpieczeństwo teleinformatyczne.

Zarządzanie zasobami ludzkimi w administracji elektronicznej.

Nazwa zajęć: Edytorstwo źródeł historycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia związane z edytorstwem źródeł historycznych
2. zna dawne i obecne tendencje wydawnicze związane z edytorstwem źródeł

w zakresie umiejętności:

1. zna i potrafi zastosować zasady wyboru źródeł do wydania
2. zna i potrafi zastosować zasady edytowania źródeł
3. zna instrukcje wydawnicze i potrafi z nich korzystać
4. potrafi zaopatrzyć wydany materiał źródłowy w obszerny komentarz, wstęp lub aparat krytyczny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczenie i rolę upowszechniania źródeł historycznych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia związane z edytorstwem źródeł.

Historia edytorstwa i dawne edycje.

Etapy pracy przy edycji źródłowej.

Rodzaje instrukcji wydawniczych.

Elementy edycji źródłowej.

Edycje źródeł średniowiecznych.

Edycje źródeł nowożytnych.

Edycje źródeł XIX-wiecznych.

Edycje źródeł XX-wiecznych.

Edycje źródeł kartograficznych i ikonograficznych.

Nazwa zajęć: Paleografia łacińska

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z teoretycznymi podstawami paleografii i dyplomatyki
2. zna różnicę między pismem różnych epok

w zakresie umiejętności:

1. wyszukuje, odczytuje i systematyzuje informacje w ramach analizowanych średniowiecznych tekstów prawnych; pracuje w zespole, rozwiązując zadane problemy z zakresu wyszukiwania i systematyzowania poszczególnych części średniowiecznego dokumentu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. na podstawie zdobytej wiedzy jest gotów/a do formułowania własnego stanowiska dotyczącego zagadnień związanych z analizą średniowiecznego dokumentu

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia z zakresu: paleografii, dyplomatyki, brachygrafii, chronologii średniowiecznej.

Odczyt i analiza tekstu dyplomów z XIII wieku (kursywa gotycka).

Odczyt i analiza układu dokumentów polskich z XV wieku – praca w grupach.

Odczyt i analiza fragmentów ksiąg wpisów z XV wieku.

Rozbiór dyplomatyczny zapisów dokumentów i fragmentów ksiąg wpisów.

Nazwa zajęć: **Ochrona dziedzictwa kulturowego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę w wybranych obszarach tematycznych związanych z ochroną dóbr kultury

2. zna podstawowe przepisy prawa dotyczące ochrony dóbr kultury

3. zna międzynarodowe i polskie instytucje ochrony dóbr kultury

4. zna najważniejsze obiekty wpisane na listę światową i listę krajową dóbr kultury

w zakresie umiejętności:

1. zna procedury związane z wpisem obiektu na listę dóbr kultury oraz zasady kwalifikacji na listę światową i krajową

2. potrafi uzasadnić miejsce archiwaliów wśród dóbr kultury

3. zna zasady i miejsca pozyskiwania środków służących ochronie dóbr kultury

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi ocenić ryzyka związane z ochroną dóbr kultury

2. potrafi nawiązać współpracę, której celem jest ochrona dóbr kultury

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje ochrony dóbr kultury (świat i Polska).

Prawo ochrony dóbr kultury (międzynarodowe i polskie).

Międzynarodowe i polskie instytucje ochrony dóbr kultury.

Światowa i polska lista obiektów dóbr kultury (dziedzictwa).

Ochrona dóbr kultury a konflikty (ryzyka).

Archiwa i archiwalia w systemie ochrony dóbr kultury.

Wpis na listę obiektów zabytkowych – dokumentacja.

Nazwa zajęć: **Laboratorium psychologiczne: ewaluacja praktyk w szkole ponadpodstawowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. wykorzystuje zdobytą wiedzę psychologiczną w celu analizy zdarzeń w oparciu o sytuacje obserwowane i opisane na praktykach, w tym związane z trudnościami rozwojowymi i związanymi ze zdrowiem psychicznym (np. dysharmonie i zaburzenia rozwojowe, zaburzenia zachowania, obniżenie nastroju, depresja itp.)

2. potrafi projektować i autoewaluować ścieżkę własnego rozwoju, a także zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa podejmować autorefleksję nad własnym rozwojem zawodowym, potrzebami i celami w procesie identyfikacji z rolą nauczyciela

2. jest gotów/owa do wrażliwego rozpoznawania etycznych aspektów pracy nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnych

Treści programowe dla zajęć:

Refleksja na temat dotychczasowego kształcenia psychologiczno-pedagogicznego (wiedzy, umiejętności doświadczeń z praktyki), odniesienie do indywidualnych potrzeb i wartości studenta i przyszłego nauczyciela (osobiste odniesienie, uwewnętrznienie treści).

Rozpoznanie i analiza powiązań między treściami realizowanymi na różnych przedmiotach psychologiczno-pedagogicznych, wspieranie tworzenia umysłowej mapy całości, zintegrowanie treści

– jako przykład analiza sytuacji trudnych (trudności rozwojowe i związane ze zdrowiem psychicznym, np. dysharmonie i zaburzenia rozwojowe, zaburzenia zachowania, obniżenie nastroju, depresja itp.).
Zasoby własne w pracy nauczyciela – projektowanie ścieżki własnego rozwoju, identyfikacja potrzeb i celów osobistych i zawodowych, metody i techniki samorozwoju, kompetencje komunikacyjne.

Nazwa zajęć: Historia cyfrowa dla nauczycieli

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie idee ruchu wolnego oprogramowania
2. zna i rozumie możliwości i zagrożeń płynących ze strony tzw. mediów społecznościowych
3. rozumie pojęcia: sztuczna inteligencja, rzeczywistość rozszerzona, Internet rzeczy itp.

w zakresie umiejętności:

1. stosuje w praktyce wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa w sieci
2. stosuje w praktyce wiedzę na temat możliwości i zagrożeń płynących ze strony tzw. mediów społecznościowych
3. potrafi przedyskutować idee ruchu wolnego oprogramowania
4. stosuje pojęcia: sztuczna inteligencja, rzeczywistość rozszerzona, Internet rzeczy itp.
5. potrafi stosować w praktyce wiedzę na temat aplikacji ograniczających wpływ Internetu na środowisko życia uczniów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do pełnienia funkcji wychowawcy i opiekuna dzieci i młodzieży szkolnej funkcjonujących w rzeczywistości społeczno-kulturowej w znacznej mierze za pośrednictwem nowoczesnych technologii informatycznych

Treści programowe dla zajęć:

Zasady bezpieczeństwa w sieci.

Internet rzeczy, rzeczywistość rozszerzona, sztuczna inteligencja.

Internet jako obszar gromadzenia danych o użytkowniku.

Idee ruchu wolnego oprogramowania – Richard Stallman i inni.

System linux jako oprogramowanie wspólnoty programistów – Linus Torvalds i inni.

Idee i oprogramowanie umożliwiające ograniczenie presji ze strony Internetu.

Nazwa zajęć: Laboratorium dydaktyki historii cz. 2: przygotowanie do praktyk

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć

w zakresie umiejętności:

1. stosuje w praktyce edukacyjnej uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dydaktyki historii w szkole ponadpodstawowej
2. stosuje w praktyce wiedzę metodyczną z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i projektu edukacyjnego w szkole ponadpodstawowej
3. kształtuje wybrane kompetencje kluczowe i kulturowe uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

Treści programowe dla zajęć:

Zastosowanie uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Zastosowanie pogłębionej wiedzy na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Zastosowanie wiedzy na temat kompetencji kluczowych i kulturowych w zakresie edukacji historycznej podczas praktyk w szkole ponadpodstawowej.

Nazwa zajęć: Dydaktyka performatywna dla historyków

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. pogłębił/a wiedzę na temat współczesnej myśli dydaktycznej, w tym dydaktyki obiektywistycznej, interpretatywno-konstruktywistycznej, transformatywnej i krytycznej w jej związkach z dydaktyką historii (konwersatorium)
2. zdobył/a i utrwalił/a wiedzę na temat wkładu interakcjonizmu symbolicznego i performatyki w rozwój dydaktyki transformatywnej, krytycznej i estetycznej (warsztaty)
3. zdobył/a i utrwalił/a wiedzę na temat wybranych performatywnych strategii, metod i technik dydaktycznych stosowanych w edukacji historycznej (konwersatorium)

w zakresie umiejętności:

1. zdobył/a umiejętność pracy wybranymi strategiami, metodami i technikami performatywnymi, uwzględniając ich potencjał transformatywny, krytyczny i estetyczny w edukacji historycznej (warsztaty)
2. przygotował/a, zrealizował/a i przedstawił/a projekt z wykorzystaniem dydaktyki performatywnej, uwzględniając jej potencjał transformatywny, krytyczny i estetyczny (warsztaty)
3. powiązał/a wiedzę z zakresu dydaktyki performatywnej w jej funkcji transformatywnej i krytycznej z refleksją na temat własnej praktyki dydaktycznej i przedstawił/a ją w formie eseju (konwersatorium)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ugruntował/a wiedzę i wzbogacił/a własny warsztat dydaktyczny o doświadczenia i refleksję na temat transformatywnego, krytycznego i estetycznego potencjału edukacji historycznej inspirowanej dydaktyką performatywną (konwersatorium i warsztaty)

Treści programowe dla zajęć:

Główne nurty współczesnej dydaktyki, w tym obiektywistycznej, interpretatywno-konstruktywistycznej, transformatywnej i krytycznej w ich związkach z dydaktyką historii (konwersatorium).

Wkład interakcjonizmu symbolicznego oraz performatyki do rozwoju dydaktyki transformatywnej i krytycznej ze szczególnym uwzględnieniem dydaktyki historii (konwersatorium).

Wybrane strategie, metody i techniki dydaktyki performatywnej w warsztacie nauczyciela/nauczycielki historii (konwersatorium, warsztaty).

Konteksty merytoryczne, dydaktyczne i społeczne tworzenia projektu z wykorzystaniem wybranych performatywnych strategii, metod i technik dydaktycznych (warsztaty).

Uwarunkowania merytoryczne, dydaktyczne i warsztatowe realizacji i prezentacji projektu z wykorzystaniem wybranych strategii, metod i technik dydaktyki performatywnej (warsztaty).

Wpływ wiedzy z zakresu dydaktyki performatywnej w jej funkcji transformatywnej i krytycznej na refleksję na temat własnej praktyki dydaktycznej (konwersatorium).

Nazwa zajęć: **Edukacja historyczno-regionalna – projekt badawczy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna główne nurty badań w Polsce z zakresu historii regionalnej i edukacji historyczno-regionalnej oraz koncepcję współczesnej edukacji historyczno-regionalnej w Polsce
2. dostrzega specyfikę metodologii badań w zakresie edukacji historyczno-regionalnej oraz jej powiązania interdyscyplinarne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi sformułować tematy badawcze z zakresu edukacji historyczno-regionalnej, stosując odpowiednie metody i narzędzia badawcze
2. potrafi współpracować z różnego rodzaju regionalnymi instytucjami kultury, nauki oraz stowarzyszeniami i organizacjami w zakresie badań dotyczących edukacji historyczno-regionalnej
3. potrafi zaplanować projekt badawczy z zakresu edukacji historyczno-regionalnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega potrzebę kontynuacji badań z zakresu edukacji historyczno-regionalnej oraz ich wpływ na edukację i popularyzację historii regionalnej

Treści programowe dla zajęć:

Główne nurty badań z zakresu historii regionalnej i edukacji historyczno-regionalnej.

Współczesne koncepcje edukacji historyczno-regionalnej w Polsce.

Struktura procesu badawczego oraz jego uwarunkowania i determinanty w odniesieniu do problematyki edukacji historyczno-regionalnej.

Zmienne, problemy i hipotezy badawcze w odniesieniu do problematyki edukacji historyczno-regionalnej.

Metody i narzędzia badawcze w odniesieniu do problematyki edukacji historyczno-regionalnej.

Partnerzy projektów badawczych z zakresu edukacji historyczno-regionalnej w środowisku lokalnym i regionalnym.

Planowanie i organizacja procesu badawczego w odniesieniu do problematyki edukacji historyczno-regionalnej.

Przygotowanie przykładowego projektu badawczego w odniesieniu do problematyki edukacji historyczno-regionalnej.

Nazwa zajęć: Zastosowanie kartografii w badaniach historyczno-wojskowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wie w stopniu pogłębionym: jak analizować mapy wojskowe jako źródło, jak kreślić mapy i szkice sytuacyjne, jak przenieść opis wojny, kampanii, bitwy na mapę, jak czytać mapy wojskowe, jak na podstawie map odtworzyć przebieg działań wojennych
2. zna w stopniu pogłębionym specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. posiada w stopniu pogłębionym umiejętność: analizy map wojskowych jako źródła, kreślenia mapy i szkiców sytuacyjnych, przeniesienia opisu wojny, kampanii, bitwy na mapę, czytania map wojskowych, odtworzenia na podstawie map przebiegu działań wojennych
2. potrafi w stopniu pogłębionym wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat zastosowania kartografii w badaniach historyczno-wojskowych z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Teren w operacjach militarnych.
Znaczenie terenu w walce.
Pojęcie mapy i części składowe mapy.
Standardowe elementy mapy.
Rzeźba terenu i orientacja na mapie.
Analiza terenu w czasie przemarszu.
Zdjęcia lotnicze i satelitarne.
Ocena terenu w walce.
Wykorzystanie mapy w dowodzeniu.

Nazwa zajęć: Dzieje wojen morskich

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze bitwy morskie do końca XX wieku
2. orientuje się w historii dziejów wojen morskich do końca XX wieku

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się terminami z zakresu wojen morskich do końca XX wieku
2. rozpoznaje klasy okrętów charakterystyczne dla poszczególnych okresów
3. potrafi określić, jak na przestrzeni dziejów zmieniała się rola wojny prowadzonej na morzu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy na temat historii wojen morskich
2. jest gotów/ gotowa do przestrzegania etyki zawodowej historyka, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i podział tematyczny problematyki wojen morskich.
Wojny na morzu w czasach starożytnych i średniowiecznych.
Wojny morskie czasów nowożytnych – walka o panowanie nad światem.
Wojny morskie czasów epoki napoleońskiej.
Rozwój flot i okrętów w XIX wieku – morski wyścig zbrojeń.
I wojna światowa na morzu.
II wojna światowa na morzu.
Wojna podwodna w I i II wojnie światowej.
Współczesne konflikty zbrojne prowadzone na morzu.
Floty wojenne u progu XXI wieku – znaczenie piechoty morskiej, zagrożenie ze strony współczesnego piractwa, wojna podwodna.

Nazwa zajęć: Wpływ postępu techniki na przemiany w wojskowości

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna wpływ postępu techniki na przemiany wojska, istotne wynalazki i kluczowe momenty w dziejach dla przemian wojskowości, a także zwroty i terminy z zakresu techniki i terminologii wojskowej, potencjalne kierunki rozwoju techniki wojskowej, rozumie związki istniejące pomiędzy postępowaniem techniki a przemianami wojskowości

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wymienić i scharakteryzować kluczowe wynalazki i momenty w dziejach dla przemian wojskowości i wskazać potencjalne kierunki rozwoju techniki wojskowej

2. prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu techniki i terminologii wojskowej, potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat wpływu postępu techniki na przemiany w wojskowości z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Wskazanie wpływu techniki na rozwój wojskowości.

Przedstawienie wzajemnych relacji pomiędzy techniką a wojskiem.

Wskazanie kluczowych wynalazków, które zmieniły obraz wojska.

Wskazanie najważniejszych nowinek technicznych, które przenikły z armii do życia codziennego.

Potencjalne kierunki rozwoju techniki wojskowej i ich wpływ na życie codzienne.

Podstawowe terminy związane z kluczowymi osiągnięciami w technice wojskowej.

Nazwa zajęć: Literackie reprezentacje przeszłości

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna warunki konieczne, jakie spełnia dzieło literackie w funkcji źródła historycznego

2. zna znaczenie terminu piśmiennictwo o tematyce historycznej w odniesieniu do literatury XIX i XX wieku

3. zna rodzaje i gatunki literackie charakterystyczne dla wybranej epoki historycznej i rozpoznaje dzieła z określonej epoki historycznej, nurtu i konwencji artystycznej

4. zna metody popularyzacji i upowszechniania literatury, w tym literatury historycznej jako specyficznego źródła historycznego na lekcjach historii na różnych etapach kształcenia

5. zna i rozumie konwencyjny charakter dzieła literackiego z perspektywy pogłębionej wiedzy historycznej

w zakresie umiejętności:

1. dokonuje analizy wybranego tekstu literackiego według modelu konwencyjnej lektury historycznej

2. analizuje dzieła z określonej epoki historycznej, nurtu i konwencji artystycznej w oparciu o poznane modele

3. przygotowuje się do podjęcia próby popularyzacji wiedzy historycznej i upowszechniania literatury historycznej jako specyficznego źródła historycznego na lekcjach historii na różnych etapach kształcenia

4. samodzielnie opracowuje wybrane zagadnienie w formie literackiego, ikonograficznego i multimedialnego materiału źródłowego do celów edukacyjnych

5. twórczo i w sposób pogłębiony interpretuje podczas prezentacji projektu wybrane teksty kultury: literackie, ikonograficzne, muzyczne, filmowe pod kątem celów edukacji historycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wspólnie z innymi uczestnikami procesu kształcenia prezentuje efekty pracy zespołowej wykonywanej podczas warsztatów

2. podejmuje próbę popularyzacji wiedzy historycznej w środowisku szkolnym i społecznym z zastosowaniem specyficznych źródeł dziedzictwa kulturowego (literackiego, ikonograficznego)

3. jest przygotowany/a do ustawicznego podnoszenia własnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych

Treści programowe dla zajęć:

Dzieło literackie jako źródło wiedzy o przeszłości i wybrane przykłady artystycznych reprezentacji przeszłości.

Próba konwencyjnej lektury historycznej dzieła literackiego na przykładzie wybranych tekstów literackich.

Kompetencje czytelnika krytycznego w odniesieniu do dzieła literackiego jako artystycznej reprezentacji przeszłości – przygotowanie do własnej interpretacji dzieła literackiego jako artystycznej reprezentacji przeszłości.

Analiza porównawcza tekstów literackich i historycznych oraz literatury faktu na przykładach: J. Topolskiego, K. Wojtyły, M. Grynberga, M. Sznajderman, F. Springera, W. Schramma. Problem granic poznania historycznego oraz wskazanie literatury jako dziedzictwa pamięci kulturowej.

Historyczna recepcja tekstów literackich na przykładzie „Poematu dla dorosłych” Adama Ważyka.

Literackie portrety – dawne i współczesne gatunki literackie i dzieła artystyczne służące do reprezentacji postaci i wydarzeń historycznych.

Historia mała i wielka w twórczości polskich noblistów: Henryka Sienkiewicza, Władysława Reymonta, Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza i Olgi Tokarczuk na wybranych tekstach.

Pamiętniki kobiet – specyficzne źródło wiedzy o historii rodzinnej, obyczajach i życiu codziennym w XIX i XX wieku.

Świat historii, sztuki i literatury w esejach historycznych Zdzisława Herberta i Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Konteksty interpretacyjne literatury, historii i sztuki do wyboru i zaprezentowania przez uczestników warsztatów.

Nazwa zajęć: Retoryka w edukacji historycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie pojęcie perswazji w ujęciu współczesnej retoryki oraz tradycji sztuki retorycznej
2. wie, w jaki sposób wyjaśnić podobieństwa między edukacją historyczną a innymi praktykami perswazyjnymi (polityka, religia, marketing)
3. rozumie znaczenie mowy ciała w perswazji
4. zna podstawowe techniki perswazyjne
5. rozumie wymiar perswazyjny narracji historiograficznej
6. rozumie rolę perswazji w edukacji historycznej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować i wygłosić mowę według zasad gatunkowej czystości
2. potrafi nadać swemu wystąpieniu charakter epideiktyczny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa przekonywać do racji przedstawionej hipotezy według zasad aksjologii właściwych dla badanej epoki

Treści programowe dla zajęć:

Zna „Retorykę” Arystotelesa i jej nowożytną recepcję.

Zna analizę języka propagandy Victora Klemperera.

Zna i stosuje pojęcie perswazji w ujęciu Chaïma Perelmana.

Aspekty retoryczne narracji historiograficznej.

Techniki perswazyjne.

Perswazja w edukacji historycznej, w innych wystąpieniach publicznych i praktykach społecznych.

Nazwa zajęć: Myśl wojskowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze teorie wojskowe i ich twórców od starożytności do epoki najnowszej, związki między teorią a praktyką pola walki od starożytności do epoki najnowszej, teorie, które miały wpływ na prowadzenie wojen na przestrzeni wieków
2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. wskazuje i określa związki między teorią a praktyką pola walki od starożytności do epoki najnowszej; potrafi określić, które teorie miały wpływ na prowadzenie wojen na przestrzeni wieków; potrafi przeprowadzić analizę i krytykę teorii wojskowych powstających od starożytności do epoki najnowszej
2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozwija swoje kompetencje humanistyczne i społeczne, jest gotów/gotowa do dyskusji z poszanowaniem innych poglądów

Treści programowe dla zajęć:

Geneza myśli wojskowej.

Geneza wojen i uzasadnienie konieczności ich prowadzenia.

Myśl wojskowa starożytności: Chin, Grecji, Rzymu.

Myśl wojskowa w średniowieczu.

Myśl wojskowa XVI wieku.

Myśl wojskowa XVII wieku.

Myśl wojskowa XVIII wieku.

Myśl wojskowa XIX wieku.

Myśl wojskowa dwudziestolecia międzywojennego.

Myśl wojskowa drugiej połowy XX wieku.

Teorie wojny partyzanckiej.

Nazwa zajęć: **Znaczenie punktów oporu w średniowieczu i czasach nowożytnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna historię fortyfikacji średniowiecznych i nowożytnych w Polsce i wybranych krajach europejskich i wie, w jaki sposób zagadnienia związane z historią fortyfikacji analizować w badaniach historyczno-wojskowych

2. zna zwroty i terminy z zakresu historii fortyfikacji

3. rozumie związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu historii fortyfikacji

2. wskazuje i określa związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat znaczenia punktów oporu w średniowieczu i czasach nowożytnych z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

2. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat zastosowania historii fortyfikacji

Treści programowe dla zajęć:

Obóz rzymski i limes jako przykład rozwiązań fortyfikacyjnych świata starożytnego.

Fortyfikacje Europy i Polski okresu wczesnego średniowiecza.

Zamek jako budowla obronna – geneza i rozwój zjawiska.

Zamki zakonne na Bliskim Wschodzie i w Europie.

Średniowieczne fortyfikacje miejskie.

Fortyfikacja średniowieczna po wprowadzeniu broni czarnoprochowej.

Wojna forteczna w średniowieczu – wybrane przykłady.

Fortyfikacja bastionowa – powstanie i rozwój w XVI-wiecznych Włoszech.

Bastionowa fortyfikacja w XVI wieku poza Włochami.

XVII wiek i fortyfikacja bastionowa genezy holenderskiej.

Marszałek Sébastien Le Prestre de Vauban – fortyfikacje i kodyfikacja wojny fortecznej.

Dominacja wojny fortecznej w połowie XVII i początku XVIII wieku.

Fortyfikacje w XVIII wieku – Francja, Niemcy, Rosja, kraje habsburskie.

Fortyfikacja i wojna forteczna poza Europą w epoce nowożytnej.

Nazwa zajęć: **Pola bitew**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wie, w jaki sposób analizować pole walki na przestrzeni dziejów oraz losy walk na poziomie taktyczno-operacyjnym, zna i rozumie rolę żołnierza na polu walki oraz rolę dowódcy na każdym ze szczebli dowodzenia, wie, jakimi cechami powinien charakteryzować się współczesny dowódca, rozumie pojęcie ekonomii sił na polu walki

2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność analizy pola walki na przestrzeni dziejów, omawia losy walk na poziomie taktyczno-operacyjnym, rozumie rolę dowódcy na każdym ze szczebli dowodzenia i rolę żołnierza na

polu walki, potrafi wskazać cechy, jakimi powinien charakteryzować się współczesny dowódca oraz ocenić jego umiejętność gromadzenia sił i środków na konkretnym kierunku operacyjnym; wie, jak analizować ekonomię sił na polu walki

2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat roli dowódców w dziejach z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Analiza wybranych przypadków ze starożytności.

Analiza wybranych przypadków ze średniowiecza.

Analiza wybranych przypadków z czasów nowożytnych.

Analiza wybranych przypadków z XIX wieku.

Analiza wybranych przypadków z XX wieku.

Analiza wybranych przypadków z XXI wieku.

Analiza przykładów morskich i powietrznych pól bitewnych.

Nazwa zajęć: **Znaczenie punktów oporu w XIX i XX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna historię fortyfikacji XIX i XX wieku w Europie i wybranych krajach pozaeuropejskich, związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi

2. wie, jak historię fortyfikacji zastosować w badaniach historyczno-wojskowych

3. zna pojęcia i terminy z zakresu historii fortyfikacji oraz cechy warsztatu badawczego historyka

w zakresie umiejętności:

1. wskazuje i określa związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi

2. w sposób pogłębiony prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu historii fortyfikacji oraz warsztatem badawczym historyka

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat znaczenia punktów oporu w XIX i XX wieku z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

2. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat punktów oporu w XIX i XX wieku

Treści programowe dla zajęć:

Fortyfikacje epoki wojen rewolucyjnej Francji i wojen napoleońskich – budowa, wojna oblężnicza.

Fortyfikacja poligonalna w Europie – Niemcy, Rosja, Austro-Węgry.

Wybrane przykłady twierdz poligonalnych.

Fortyfikacja I połowy XIX wieku poza Europą – USA i kolonie brytyjskie.

Wojna forteczna w połowie XIX wieku – wojna krymska i wojna secesyjna.

Koncepcja twierdzy fortowej i jej przemiany w II połowie XIX i początkach XX wieku.

Wojna forteczna w II połowie XIX wieku.

Operacje oblężnicze w okresie I wojny światowej.

Rozwój fortyfikacji w okresie międzywojennym.

Rola fortyfikacji w okresie II wojny światowej.

Fortyfikacje okresu zimnej wojny.

Fortyfikacje w konfliktach II połowy XX wieku.

Nazwa zajęć: **Ekonomiczne uwarunkowania wojen**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna problematykę ekonomicznych uwarunkowań wojen, związki pomiędzy wojną a jej ekonomicznymi podstawami oraz znaczenie pieniądza dla organizacji armii i prowadzenia wojny

2. zna terminologię specjalistyczną i metody badawcze z zakresu historii wojskowości

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie określić, jak na przestrzeni dziejów zmieniała się rola pieniądza i ekonomicznego zabezpieczenia dla tworzonych armii, wskazuje i określa związki pomiędzy wojną a jej ekonomicznymi

podstawami, a także prawidłowo dokonuje oceny znaczenia pieniądza dla organizacji armii i prowadzenia wojny

2. potrafi stosować w badaniach terminologię specjalistyczną i metody badawcze z zakresu historii wojskowości

3. potrafi opracować i przedstawić przy użyciu zaawansowanych metod i technik prezentacji wyniki pracy badawczej w zakresie historii wojskowości

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, a także ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i podział tematyczny problematyki ekonomicznych uwarunkowań wojen.

Podstawy ekonomiczne organizacji i utrzymania wojska w starożytności.

Tworzenie wojska i jego zaopatrzenie w epoce średniowiecznej – armie feudalne Europy.

Wokół srebra Nowego Świata – wojny mocarstw kolonialnych w XVII wieku.

Ruina Niemiec, ruina Rzeczypospolitej – ekonomiczne koszty wojny trzydziestoletniej, „potopu” szwedzkiego i wielkiej wojny północnej.

Ekonomiczne aspekty wojen XVIII wieku – Prusy, Francja, Anglia, USA.

Ekonomia wojen rewolucyjnej Francji i wojen napoleońskich.

Bawełna vs kukurydza i stal – ekonomiczne aspekty wojny secesyjnej.

Ekonomiczne aspekty wybranych konfliktów zbrojnych od połowy XIX do początków XX wieku – wojna krymska, wojna francusko-pruska, wojna rosyjsko-japońska.

Koszty I i II wojny światowej.

Ekonomiczne aspekty zimnej wojny i wybranych konfliktów zbrojnych II połowy XX wieku.

Nazwa zajęć: **Muzealnictwo wojskowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna genezę i dzieje muzealnictwa wojskowego w Polsce i na świecie

2. zna zasady tworzenia ekspozycji muzealnych oraz związane z pracą w muzeum metody edukacji

3. zna w stopniu pogłębionym terminologię związaną z muzealnictwem wojskowym

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać kategorie muzealiów i związane z nimi metody konserwacji, ogólnego postępowania oraz zabezpieczenia

2. potrafi włączyć się w działania związane z wydarzeniami organizowanymi przez muzea wojskowe

3. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat muzealnictwa wojskowego z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

2. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat muzealnictwa wojskowego

Treści programowe dla zajęć:

Geneza muzealnictwa wojskowego oraz pierwsze próby tworzenia placówek tego rodzaju.

Zawód – muzealnik: warunki pracy, wymagane umiejętności, możliwości poszerzania wiedzy.

Muzealium jako nośnik wiedzy.

Regulacje prawne w obrocie muzealiami.

Zagadnienia techniczne związane z muzealiami: rozpoznanie – opis – konserwacja – ekspozycja.

Projekt muzeum: wykorzystanie dostępnej wiedzy i technologii przy tworzeniu nowoczesnej placówki.

Edukacja muzealna: przeszłość – teraźniejszość – wyzwania przyszłości.

Działalność naukowa muzeum wojskowego: zakres i możliwości.

Analiza przykładów działalności muzeów w Polsce i na świecie.

Nazwa zajęć: **Rola dowódców w dziejach**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna przykłady najwybitniejszych dowódców na przestrzeni dziejów, wie, jak łączyć przebieg wojen w przeszłości z rolą dowódcy, ma wiedzę, jakimi cechami powinien charakteryzować się współczesny

dowódca, rozumie zależności między rozwojem sztuki wojennej a przemianami w systemach dowodzenia oraz przemiany w społeczno-politycznej roli dowódcy na przestrzeni dziejów

2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. w sposób pogłębiony potrafi wskazać i scharakteryzować najwybitniejszych dowódców na przestrzeni dziejów, cechy, jakimi powinien charakteryzować się współczesny dowódca, zależności między rozwojem sztuki wojennej a przemianami w systemach dowodzenia, posiada też umiejętność łączenia przebiegu wojen w przeszłości z rolą dowódcy

2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat roli dowódców w dziejach z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Rola jednostki w dziejach od starożytności po czasy współczesne.

Dowódca wojskowy – zawód czy dar od bogów/Boga?

Profesjonalizacja zawodu oficera w dziejach.

Szkolenie oficerskie na przestrzeni dziejów.

Wpływ dowódcy na obraz i wynik wojny.

Wybitni dowódcy na przestrzeni dziejów – przykłady/przeciwnicy: 1. Aleksander Macedoński – Dariusz III; 2. Gajusz Juliusz Cezar – Pompejusz; 3. Wilhelm Zdobywca – Harold Godwinson; 4. Ryszard Lwie Serce – Saladyn; 5. Władysław Jagiełło – Ulrich von Jungingen; 6. Gustaw Adolf – Albrecht von Wallenstein; 7. Piotr I Wielki – Karol XII; 8. Napoleon Bonaparte – Wellington (Arthur Wellesley); 9. Robert E. Lee – Ulysses S. Grant; 10. Paul von Hindenburg – Aleksander Samsonow; 11. Erwin Rommel – Bernard Law Montgomery; 12. Geоргij Żukow – Erich von Mainstein; 13. George Patton – Walter Model; 14. Võ Nguyên Giáp – William Childs Westmoreland.

Cechy dobrego dowódcy we współczesnej wojnie.

Nazwa zajęć: **Lotnictwo wojskowe i operacje lotnicze XX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze operacje lotnicze XX wieku

2. orientuje się w historii lotnictwa wojskowego XX wieku

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się terminami z zakresu lotnictwa wojskowego i operacji lotniczych XX wieku

2. rozpoznaje rodzaje samolotów wojskowych

3. potrafi określić, jak na przestrzeni XX wieku zmieniała się rola lotnictwa wojskowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy na temat historii lotnictwa wojskowego

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie lotnictwa wojskowego.

Lotnictwo w działaniach nad frontem wschodnim I wojny światowej.

Lotnictwo w działaniach nad frontem zachodnim I wojny światowej.

Działania lotnictwa morskiego w I wojnie światowej.

Powstanie i rozwój polskiego lotnictwa wojskowego.

Kampania polska w powietrzu.

Bitwa o Anglię.

Wojna w powietrzu nad ZSRR.

Operacje powietrzno-morskie na Pacyfiku.

Ofensywa lotnicza na Niemcy.

Walki powietrzne nad Afryką i Morzem Śródziemnym.

Polskie Siły Powietrzne w II wojnie światowej.

Kłęska Luftwaffe.

Rozwój konstrukcji lotniczych w toku II wojny światowej.

Drogi rozwoju lotnictwa na przyszłość.

Nazwa zajęć: **Nauka w średniowieczu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie w pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym zakresie główne zagadnienia związane z historią nauki w średniowieczu
2. zna rozwój oraz aktualny stan badań i bieżące trendy badawcze w historiografii nauki średniowiecznej
3. zna podstawowe pojęcia związane z historią nauki średniowiecznej oraz sposoby ich poprawnego użycia we właściwych kontekstach
4. zna podstawowe kategorie źródeł związanych z twórczością naukową w średniowieczu oraz problemy metodyczne związane z ich analizą i interpretacją
5. rozumie specyfikę nauki średniowiecznej i jej odmienność w stosunku do nauki nowożytnej, a także przyczyny tej odmienności
6. dostrzega wywodzące się z dziedzictwa nauki średniowiecznej elementy, obecne w nauce i kulturze czasów nowożytnych i współczesnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się poprawnie i we właściwych kontekstach terminologią związaną z wybranymi dziedzinami nauki średniowiecznej
2. potrafi formułować w oparciu o posiadaną wiedzę wypowiedzi pisemne dotyczące wybranych zagadnień nauki średniowiecznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia dziedzictwa instytucji i osiągnięć nauki średniowiecznej dla cywilizacji nowożytnej

Treści programowe dla zajęć:

Uniwersytet średniowieczny i inne instytucjonalne struktury uprawiania i upowszechniania nauki w średniowieczu.

Formy piśmiennictwa naukowego w średniowieczu.

Kosmologia i astronomia średniowieczna.

Wiedza o zjawiskach w sferze podsiężycowej (meteorologia, geologia, hydrologia).

Wiedza o zwierzętach i roślinach.

Medycyna średniowieczna.

Alchemia średniowieczna.

Magia w średniowieczu jako fenomen z pogranicza nauki.

Nowożytne dziedzictwo nauki średniowiecznej.

Nazwa zajęć: Zakon krzyżacki w Prusach – specyfika badawcza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna specyfikę podstawy źródłowej badań nad dziejami zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach
2. zna specyfikę metodyczną badań nad dziejami zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach
3. posiada orientację w dorobku historiografii dotyczącej dziejów zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach
4. zna główne nurty badań nad dziejami zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach
5. zna i rozumie najważniejsze historiograficzne kontrowersje wokół dziejów zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukiwać źródła i opracowania dotyczące wybranych aspektów dziejów zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach
2. potrafi interpretować wybrane przekazy źródłowe i opracowania dotyczące dziejów zakonu krzyżackiego i jego państwa w Prusach

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa w sposób merytoryczny dyskutować na temat zagadnień wchodzących w obręb treści programowych zajęć

Treści programowe dla zajęć:

Źródła do dziejów zakonu krzyżackiego w Prusach.

Historiograficzne spory wokół genezy państwa zakonu krzyżackiego w Prusach.

Skład osobowy, organizacja zakonu krzyżackiego i ustrój jego państwa w Prusach jako problemy badawcze.

Aneksja Pomorza Wschodniego przez zakon krzyżacki jako problem badawczy.
Procesy Polski z zakonem krzyżackim jako problem badawczy.
Konflikty zakonu krzyżackiego z Polską jako problem badawczy.
Historiograficzne spory o interpretację aktu sekularyzacji państwa zakonnego w Prusach.
Historiograficzne spory o dziejową rolę państwa zakonu krzyżackiego w Prusach.

Nazwa zajęć: **Średniowiecze lokalne – analiza źródeł**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu rodzajów źródeł pisanych wytwarzanych w średniowieczu

w zakresie umiejętności:

1. odnajduje i interpretuje wiadomości źródłowe na wybrany temat
2. potrafi samodzielnie korzystać z wydawnictw średniowiecznych źródeł pisanych, opublikowanych w formie papierowej oraz elektronicznej (kroniki, kodeksy dyplomatyczne, zbiory zapisek sądowych, rejestry podatkowe itp.)
3. posiada umiejętność odnajdowania w zasobach archiwalnych (oryginalnych, zmikrofilmowanych, udostępnianych w formie elektronicznej) przydatnych mu źródeł pisanych
4. korzysta z literatury przedmiotu poświęconej źródłom średniowiecznym, w szczególności z opracowań oceniających wiarygodność konkretnych tekstów, dokumentów czy zapisek
5. na podstawie zebranych informacji źródłowych potrafi sformułować i przedstawić hipotezy/opinie dotyczące wybranego problemu badawczego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do samodzielnego rozwiązywania problemów badawczych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe rodzaje źródeł pisanych wytwarzanych w średniowieczu.

Formy wydawnictw źródłowych.

Literatura przedmiotu dotycząca krytyki i wiarygodności źródeł średniowiecznych.

Wydawnictwa pomocne przy odszukiwaniu i odczytywaniu treści opublikowanych źródeł historycznych (skorowidze, rejestry, bazy danych, słowniki itp.).

Struktura zasobów archiwalnych w odniesieniu do epoki średniowiecza.

Praktyczne ćwiczenia w rozwiązywaniu konkretnych, zaproponowanych przez prowadzącego i przy jego pomocy, problemów badawczych w oparciu o wskazane źródła: dokumenty, zapiski sądów kościelnych i świeckich, rejestry podatkowe itp.

Podsumowanie i zaprezentowanie wyników badań przeprowadzonych podczas zajęć.

Nazwa zajęć: **Życie codzienne w średniowieczu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie kluczowych zagadnień związanych z życiem codziennym w średniowieczu

2. zna główne kategorie źródeł pisanych, ikonograficznych i materialnych dotyczących problematyki życia codziennego w średniowiecznej Europie oraz problemy metodyczne związane z ich analizą i interpretacją

3. dostrzega elementy odniesień do elementów średniowiecznego życia codziennego we współczesnej obyczajowości i kulturze

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje na wskazany temat związany z życiem codziennym w średniowieczu w literaturze naukowej wskazanej przez prowadzącego i innej

2. potrafi samodzielnie poddawać krytycznej analizie różne kategorie źródeł pisanych i ikonograficznych odnoszących się do życia codziennego w średniowieczu i interpretować je w celu uzyskania wiedzy o ww. dziedzinie

3. posiada umiejętność przygotowywania wypowiedzi ustnych i pisemnych odnoszących się do wybranych zagadnień dotyczących życia codziennego w średniowieczu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wypowiada się w dyskusji z poszanowaniem poglądów innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Człowiek w krajobrazie naturalnym i kulturowym.

Prawne i instytucjonalne ramy życia codziennego w średniowiecznej Europie.

Religijność jako element życia codziennego.

Praca, odpoczynek i świętowanie.
Życie i rozrywki dworskie: turniej, polowanie, uczta.
Jedzenie i jego kontekst kulturowy.
Życie codzienne w podróży.
Życie codzienne podczas wojny.
Cykl życia – od narodzin do śmierci.

Nazwa zajęć: Kultura materialna średniowiecza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie problematykę związaną z kulturą materialną średniowiecza
2. zna kulturowe, społeczne i ekonomiczne konteksty funkcjonowania przejawów kultury materialnej w średniowieczu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować podstawowe kategorie źródeł do dziejów średniowiecznej kultury materialnej
2. potrafi poprawnie stosować terminologię związaną z omawianymi podczas zajęć aspektami średniowiecznej kultury materialnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega etyki zawodowej w pracy historyka, dyskutuje z poszanowaniem poglądów innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Zabudowania.

Miejsca kultu, wota, księgi cudów.

Melioracja, uprawy, zbiory, transport.

Przetwórstwo i rzemiosło.

Stroje.

Nazwa zajęć: Prawo w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie kluczowe zagadnienia związane z historią zachodniego prawa w średniowieczu
2. zna aktualny stan badań i bieżące trendy badawcze w historiografii dotyczące historii prawa w średniowieczu
3. zna i rozumie społeczne, ekonomiczne i polityczne konteksty funkcjonowania instytucji prawnych w średniowiecznej Europie
4. zna główne kategorie źródeł odnoszących się do historii prawa w średniowieczu oraz problemy związane z ich interpretacją
5. zna podstawowe pojęcia związane z historią średniowiecznego prawa i potrafi właściwie się nimi posługiwać
6. ma świadomość znaczenia dziedzictwa średniowiecznego prawa jako czynnika kształtującego tożsamość kulturową Europy jako całości oraz Polski

w zakresie umiejętności:

1. potrafi łączyć zjawiska prawne obecne w różnych epokach

2. potrafi objaśnić zjawiska prawne w kontekście dziejów społecznych, ekonomicznych, politycznych i kulturalnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/świadoma potrzeby szanowania różnych tradycji prawnych

Treści programowe dla zajęć:

Prawo rzymskie i jego wpływ na rozwój prawa w średniowiecznej Europie.

Prawa ludów barbarzyńskich i ich specyfika oraz wpływ na rozwój prawa w średniowieczu.

Prawo w karolińskiej Europie.

Prawa zwyczajowe w pełnym i późnym średniowieczu.

Instytucje prawne w państwach pokarolińskich.

Główne linie rozwoju prawa kanonicznego.

Najważniejsze kolekcje kanonistyczne do końca XV w.

Główne linie rozwojowe prawa w Polsce średniowiecznej.

Instytucje prawne w średniowiecznej Polsce.

Znaczenie prawa średniowiecznego dla rozwoju europejskiej tradycji prawnej.

Nazwa zajęć: Długie trwanie średniowiecza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie kluczowych zagadnień związanych ze śladami średniowiecza lub świadomymi nawrotami do tej epoki w kulturze
2. zna terminologię, narzędzia i metody związane z długim trwaniem średniowiecza
3. ma pogłębioną wiedzę na temat społecznych, kulturowych, gospodarczych i politycznych nawiązań do średniowiecza we współczesnych produktach kultury

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotowywać wypowiedzi odnoszące się do wybranych zagadnień dotyczących śladów średniowiecza lub świadomych nawrotów do tej epoki w kulturze

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat śladów lub świadomych nawrotów do średniowiecza w kulturze i konieczności jej stałej aktualizacji w związku z postępowaniem badań nad tym zagadnieniem

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia.

Długie trwanie średniowiecza w dziewiętnastowiecznym dramacie.

Długie trwanie średniowiecza w powieściach XIX wieku.

Długie trwanie średniowiecza we współczesnej beletrystyce.

Długie trwanie średniowiecza w filmach.

Długie trwanie średniowiecza w serialach.

Długie trwanie średniowiecza w grach.

Nazwa zajęć: **Historia współczesna Polski od 1989 r.**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. charakteryzuje główne linie rozwojowe Polski po 1989 r.
2. potrafi omówić dokonania poszczególnych rządów w Polsce po 1989 r.
3. umie scharakteryzować najważniejsze zmiany ustrojowe, społeczne, gospodarcze i kulturowe, jakie zaszły w Polsce po 1989 r.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeanalizować i ocenić główne osie sporów ideowo-politycznych w Polsce po 1989 r.
2. umie dokonać oceny poszczególnych okresów historii Polski po 1989 r., a także dokonać bilansu całej III Rzeczypospolitej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. w odniesieniu do oceny III Rzeczypospolitej umie przyjąć stanowisko odmienne od własnego oraz prowadzić polemikę w sposób etyczny i kulturalny
2. bierze aktywny udział w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach o najnowszej historii Polski i stara się inicjować takie dyskusje

Treści programowe dla zajęć:

Okrągły stół – geneza, przebieg, skutki, oceny.

Od wyborów czerwcowych do rządu Tadeusza Mazowieckiego.

Kształtowanie się nowej sceny politycznej w Polsce w latach 1989-1991.

Od wyboru Lecha Wałęsy do upadku rządu Hanny Suchockiej.

Polska w okresie rządów postkomunistów (1993-1997).

Polska w okresie rządów AWS-u (1997-2001).

Polska w okresie rządów lewicowych (2001-2005).

Polska w okresie 2005-2010 (do katastrofy smoleńskiej).

Katastrofa smoleńska i jej skutki.

Polska w latach 2010-2015.

Polska w okresie rządów Zjednoczonej Prawicy (2015-2023).

Bilans III Rzeczypospolitej.

Nazwa zajęć: **Wielkie dyskusje w mediewistyce**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną, rozszerzoną i w miarę uporządkowaną wiedzę o osiągnięciach polskiej mediewistyki
2. rozumie specyfikę polskich badań nad średniowieczem
3. ma świadomość znaczenia dziedzictwa polskiej historiografii i jej osiągnięć, również w kontekście europejskim

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić dyskusje naukowe
2. posiada umiejętność przygotowywania ustnych wypowiedzi na temat polskiej historiografii mediewistycznej
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę (własna praca badawcza i/lub popularyzacja historii)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi dostrzec (może także zdiagnozować) dopuszczalne sposoby prowadzenia dyskusji naukowych, i nie tylko naukowych, oraz sposoby wywołujące kontrowersje
2. potrafi, dostrzegając różnorodność poglądów, uszanować odmienne zdanie
3. potrafi popularyzować wiedzę historyczną, wykorzystując dorobek polskiej historiografii

Treści programowe dla zajęć:

Tadeusz Wojciechowski i jego oponenty (na kanwie „factum św. Stanisława”).

Jan Dąbrowski i Oskar Halecki – podwójny spór: o genezę rządów andegaweńskich i o traktat szegedyński.

Kazimierz Tymieniecki i Roman Grodecki – podwójny spór: o majątność książęcą w Zagości i o początki kształtowania się miast w Polsce.

Ludwik Kolankowski i Antoni Prochaska – spór o „burzę koronacyjną”.

Henryk Łowmiański i Henryk Paszkiewicz – spór o genezę unii polsko-litewskiej.

Gerard Labuda i Józef Widajewicz – spór o początki państwa polskiego.

Gerard Labuda i Józef Matuszewski – spór o „zaginioną kronikę”.

Karol Buczek i Karol Modzelewski – spór o ustrój społeczno-gospodarczy Polski piastowskiej.

Nazwa zajęć: **Historia świata współczesnego od 1989 r.**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posługuje się poprawną terminologią związaną z naukami historycznymi
2. identyfikuje, rozróżnia i objaśnia cechy wydarzeń historycznych
3. zna podstawowe fakty, daty, osoby związane z historią po 1989 r.

w zakresie umiejętności:

1. zdobywa umiejętności analizowania i weryfikowania procesów dokonujących się w stosunkach międzynarodowych
2. zdobywa umiejętność krytycznego myślenia i analizowania różnych aspektów życia społecznego w dziejach współczesnych po 1989 r.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega etyczny wymiar procesów historycznych dokonujących się na świecie po 1989 r., potrafi dokonać ich krytycznej oceny oraz kompetentnie przedstawić swoją argumentację

Treści programowe dla zajęć:

„Trzecia fala demokratyzacji”? Koniec lat 80. XX w. na świecie – nadzieje, wyzwania, prognozy.

„Jesień Narodów” i jej konsekwencje. Przełom lat 80. i 90. w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

„Największa katastrofa geopolityczna XX wieku”. Rozpad ZSRR. Przyczyny, przebieg i skutki.

„Koniec historii”? USA i świat zachodni na początku lat 90. Liberalizm, wolny rynek, globalizacja.

Bliski Wschód na początku lat 90. XX w. Irak, Izrael, Iran i problemy świata arabskiego.

Sytuacja na Bałkanach po 1989 r. Rozpad Jugosławii: przyczyny, przebieg i konsekwencje.

11 września 2001 r. – wojna z terroryzmem. Prawdziwy początek XXI w.?

Sytuacja w Ameryce Łacińskiej po 1989 r. Od autorytaryzmów do demokracji?

Afryka – „kontynent nadziei”? Przemiany w Afryce od lat 90. XX w.

Arabska Wiosna – przyczyny, przebieg i konsekwencje.

Przemiany w Rosji, w Ukrainie, w Białorusi i tzw. świecie postsowieckim od prezydentury Władimira Putina.

W rosnącym cieniu Chin. Daleki Wschód od początku XXI w.

Zjednoczona Europa i świat zachodni w obliczu procesów zmian geopolitycznych na świecie i kryzysu liberalnych wartości.

Nazwa zajęć: **Historia propagandy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna terminologię związaną z propagandą
2. zna podstawowe współczesne koncepcje i teorie propagandy
3. identyfikuje, rozróżnia i objaśnia cechy charakterystyczne dla rozwoju propagandy
4. zna techniki propagandowe

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie myśleć i analizować różne aspekty współczesnego społeczeństwa oraz funkcjonowania propagandy w różnych obszarach życia społecznego pod kątem wewnętrznych relacji oraz konfliktów.

2. umie analizować i weryfikować procesy dokonujące się wewnątrz życia politycznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/świadoma, że propaganda to jedno z narzędzi służące do uprawiania polityki

Treści programowe dla zajęć:

Historia propagandy i jej fazy rozwoju.

Teorie propagandy. Jej funkcje i typologie.

Spoleczno-polityczne tło współczesnej propagandy.

Środki propagandy, formy i metody stosowane w działalności propagandowej.

Nazwa zajęć: **Konstytucjonalizm jako teoria i praktyka polityczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. wyjaśnia pojęcie konstytucjonalizmu i charakteryzuje istotę rządów konstytucyjnych w perspektywie historycznej i współczesnej

2. omawia różne modele demokracji

3. charakteryzuje obowiązującą polską konstytucję

4. charakteryzuje najważniejsze dokumenty dotyczące praw człowieka

w zakresie umiejętności:

1. ocenia znaczenie konstytucjonalizmu w perspektywie historycznej i współczesnej

2. interpretuje teksty normatywne, takie jak akty konstytucyjne i dokumenty dotyczące praw człowieka

3. porównuje na wybranych przykładach różne modele demokracji konstytucyjnej i ich praktyczne urzeczywistnienie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie wyraża myśli, argumentuje swoje przekonania i poglądy, nie naruszając przy tym praw innych osób

2. docenia rolę tradycji konstytucyjnych w Polsce w kształtowaniu różnorodnych więzi społecznych i postaw obywatelskich i jest gotów/a do merytorycznej dyskusji w tym zakresie z poszanowaniem odmienności zdania innych jej uczestników

Treści programowe dla zajęć:

Demokracja a konstytucjonalizm.

Główne idee konstytuujące konstytucjonalizm: wolność, równość, braterstwo/solidarność.

Prawa człowieka fundamentem konstytucjonalizmu.

Konstytucjonalizm a kultura polityczna.

Spoleczeństwo obywatelskie.

Modele demokracji.

Analiza polskiej konstytucji.

Analiza wybranych rozwiązań konstytucyjnych na świecie.

Współczesne dyskursy konstytucyjne.

Nazwa zajęć: **Diagnozowanie sytuacji międzynarodowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teorię stosunków międzynarodowych

2. ma opanowaną terminologię przedmiotu zajęć

3. posiada znajomość geografii politycznej świata

4. posiada wiedzę na temat przemian politycznych i geopolitycznych zachodzących we współczesnym świecie

5. zna historyczne tło współczesnych problemów międzynarodowych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zbierać informacje dotyczące polityki międzynarodowej i dokonywać ich analizy

2. potrafi formułować w prawidłowy sposób merytoryczne opinie dotyczące zagadnień polityki międzynarodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do prowadzenia merytorycznej dyskusji na temat zagadnień współczesnej polityki międzynarodowej z poszanowaniem odmienności poglądów jej uczestników

Treści programowe dla zajęć:

Teoria stosunków międzynarodowych.

Czynniki kształtujące współczesną sytuację międzynarodową.
Polska polityka zagraniczna i jej perspektywy.
Polityka zagraniczna Unii Europejskiej.
USA w polityce międzynarodowej.
Federacja Rosyjska jako czynnik polityki międzynarodowej.
Daleki Wschód w polityce międzynarodowej.
Państwa islamskie i arabskie w polityce międzynarodowej.
Afryka jako czynnik w polityce międzynarodowej.
Sytuacja międzynarodowa w ujęciu ruchów alter- i antyglobalistycznych oraz lewicowych.

Nazwa zajęć: **Monitoring mediów w Polsce**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna działanie i zasady organizacji rynku mediów w Polsce
2. zna rodzaje mediów i rozpoznaje gatunki dziennikarskie
3. wie, na czym polega monitoring mediów

w zakresie umiejętności:

1. rozumie logikę mediów i ich znaczenie
2. potrafi dokonać monitoringu mediów, używając do tego profesjonalnych narzędzi badawczych
3. potrafi wyszukiwać, weryfikować, analizować i interpretować przekazy medialne

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega etyki zawodowej historyka podczas prowadzenia monitoringu mediów
2. prowadząc monitoring mediów, dąży do rozwoju własnych kompetencji humanistycznych, personalnych i społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Media – między informacją, perswazją a manipulacją.
Działanie i organizacja rynku mediów w Polsce.
Podstawy warsztatu dziennikarskiego.
Analiza rynku prasowego, radiowego, telewizyjnego i internetowego w Polsce.
Manipulacje w mediach a sztuka weryfikacji informacji.
Monitoring mediów a gatunki dziennikarskie.
Monitoring mediów społecznościowych.

Nazwa zajęć: **Etyczny wymiar historii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie pojęcia homo historicus i homo metahistoricus
2. rozumie znaczenie pojęcia świadectwo dla refleksji nad historią i dla praktyki wytwarzania historii
3. rozumie aksjologiczne uwarunkowania działania w historii i poznawania historii
4. zna podstawy koncepcji historii Paula Ricoeura

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować refleksję nad historią takich autorów jak Leszek Kołakowski, Barbara Skarga i Hannah Arendt
2. potrafi wyjaśnić związek między nadawaniem sensu przeszłości i orientowaniem się na przyszłość

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/a do dyskusji na temat etycznych wyzwań pracy badawczej historyka
2. ma świadomość potrzeby analizowania głosów świadków historii

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcia homo historicus i homo metahistoricus w ujęciu Jana Pomorskiego.
Hannah Arendt refleksja nad historią.
Leszka Kołakowskiego refleksja nad historią.
Barbary Skargi refleksja nad historią.
Paula Ricoeura refleksja nad historią.
Świadectwo i nieuprzedmiotawiająca recepcja świadectwa.
Reprezentacje przeszłości a wartości.
Reprezentacje przeszłości a orientacja na przyszłość – Jörn Rüsen.

Nazwa zajęć: **Funkcje partii politycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna poprawną terminologię związaną z partiami politycznymi
2. wie, jak zidentyfikować, rozróżnić i objaśniać cechy charakterystyczne dla partii politycznych
3. zna podstawowe współczesne koncepcje i teorie dotyczące partii

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętności analizowania procesów dokonujących się zarówno wewnątrz partii, jak i jej otoczeniu
2. wyrabia sobie umiejętność krytycznego myślenia i analizowania różnych aspektów współczesnego społeczeństwa oraz funkcjonowania partii w różnych obszarach życia społecznego po kącie wewnętrznych relacji oraz konfliktów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość podstawowych mechanizmów funkcjonujące w sferze polityki

Treści programowe dla zajęć:

Historia partii i fazy jej rozwoju.

Teorie dot. partii. Funkcje i typologie.

Spółeczno-polityczne tło funkcjonowania partii politycznych.

Partia polityczna jako uczestnik rywalizacji na rynku wyborczym.

Narodziny i przemiany systemu politycznego w Polsce.

Nazwa zajęć: **Edukacja historyczna – badania w działaniu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. opanował/a wiedzę na temat założeń, celów, typologii oraz wybranych metod zbierania i technik analizy danych typowych dla badań w działaniu
2. rozpoznał/a relacje zachodzące między jakością własnej praktyki dydaktycznej i systematyczną oraz pogłębioną refleksją na jej temat przewidzianą w badaniach w działaniu

w zakresie umiejętności:

1. zaprojektował/a badania własnej praktyki dydaktycznej w zakresie historii, uwzględniając wybrane problemy spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
2. przeprowadził/a, udokumentował/a i przeanalizował/a wyniki oraz sformułował/a wnioski z badań własnej praktyki dydaktycznej w zakresie historii, uwzględniając wybrane problemy spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zaprojektował/a i zrealizował/a projekt badań własnej praktyki dydaktycznej z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego oraz etyki badawczej i zawodowej
2. krytycznie ocenił/a miejsce i rolę nauczyciela/nauczycielki historii w życiu społecznym ze względu na wiedzę, umiejętności i kompetencje merytoryczne, interpersonalne oraz społeczne powiązane z potrzebą własnego rozwoju

Treści programowe dla zajęć:

Podjęcia, strategie poznania, typologie, wybrane metody oraz techniki zbierania danych w badaniach w działaniu z podziałem na: a) podejście pragmatyczne i emancypacyjno-krytyczne; b) indywidualne, kolektywne i społeczne badania w działaniu; c) partycypacyjne, partycypacyjno-krytyczne; edukacyjne, doceniające badania w działaniu; d) metody emancypacyjne badań w działaniu: wywiady, kwestionariusze, notatki i dzienniki terenowe, przeglądy literatury, przekazy ustne, dokumenty, dzienniki refleksji, zadania domowe, mapy mentalne, postery; e) analiza danych: tematyczna, zawartości, teoria ugruntowana.

Znaczenie edukacyjnych badań w działaniu odniesionych do: a) edukacji jako terenu badawczego w ujęciu dydaktycznym, etycznym i zawodowym; 2) aktorów edukacyjnych jako podmiotów badań w działaniu (podejście emancypacyjne); c) relacji między jakością własnej praktyki dydaktycznej i stałą oraz pogłębioną refleksją na jej temat; d) badań w działaniu jako źródła rozwoju nauczycielskiego profesjonalizmu.

Projektowanie badań własnej praktyki dydaktycznej z zakresu historii z uwzględnieniem wybranych aspektów spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy historycznej; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii

informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.

Badanie własnej praktyki dydaktycznej z historii, w tym sporządzanie dokumentacji i opracowywanie wyników badań, prezentowanie wniosków i formułowanie rekomendacji odniesionych do własnej praktyki dydaktycznej.

Nazwa zajęć: Praktyka w archiwach

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna strukturę organizacyjną i historię zakładu pracy, w którym odbywał/a praktykę
2. zna podstawy prawne działania jednostki organizacyjnej/zakładu pracy (normatywy ogólne i szczegółowe, statut organizacyjny, regulamin działalności, zarządzenia wewnętrzne i in.)
3. zna proces archiwizowania w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy dokumentacji
4. rozumie zadania w zakresie ewidencjonowania, klasyfikowania, kwalifikowania i udostępniania archiwaliów w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy
5. zna pełen zasób dokumentacji przechowywanej w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy (strukturę, rozmieszczenie, rodzaje materiałów archiwalnych)
6. zna zasady opracowywania dokumentacji, wykorzystuje w pracy dostępne pomoce ewidencyjno-informacyjne
7. rozumie zasady prowadzenia działalności archiwalnej w zakresie: gromadzenia państwowego zasobu archiwalnego, a szczególnie zasady ustalania jednostek organizacyjnych, które tworzą materiały archiwalne, wchodzące w skład państwowego zasobu archiwalnego, nadzoru nad archiwami zakładowymi i składnicami akt
8. zna podstawowe zasady zabezpieczenia dokumentacji przed działaniem szkodliwych czynników zewnętrznych, a także zasady ochrony dokumentacji przed nieuprawnionym dostępem

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykonywać zadania w zakresie organizacji pracy kancelaryjnej w systemie przyjętym w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy
2. potrafi wyjaśnić proces archiwizacji dokumentacji, posługując się występującymi w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy narzędziami archiwizacji (instrukcja kancelaryjna, rzeczowy lub strukturalny wykaz akt, ew. inny kwalifikator dokumentacji dla dokumentacji tradycyjnej i elektronicznej, inne wewnętrzne zarządzenia regulujące obowiązki sekretariatów, kancelarii i komórek organizacyjnych w zakresie tworzenia, obiegu, ewidencjonowania, udostępniania dokumentacji postępowań administracyjnych lub dokumentacji akt spraw oraz innych rodzajów dokumentacji)
3. potrafi opracowywać dokumentację, wykorzystuje w pracy dostępne pomoce ewidencyjno-informacyjne
4. potrafi przeprowadzić proces udostępniania dokumentacji na potrzeby jednostki organizacyjnej/użytkowników/klientów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. pracuje w zespołach, także według celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk, stosując zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
2. jest świadom/a działalności naukowej i edukacyjnej prowadzonej w jednostce organizacyjnej/zakładzie pracy i jest gotów/owa się w nią angażować

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna instytucji, podstawy prawne i historia.

Działalność naukowa i edukacyjna instytucji.

Praca z archiwaliami (ewidencja, klasyfikowanie, kwalifikowanie, opracowanie, udostępnianie, brakowanie).

Proces zarządzania dokumentacją i procesy archiwizacji dokumentacji.

Profilaktyka, zabezpieczanie i konserwacja dokumentacji.

Udostępnianie dokumentacji, praca z użytkownikiem (klientem).

Nazwa zajęć: Wizyty studyjne wspierające rozwój zawodowy historyka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotów rynku pracy, w którym odbył wizyty studyjne

w zakresie umiejętności:

1. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których odbył wizyty studyjne

2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa wizytę studyjną w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy

3. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie odbył wizytę studyjną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie współdziała z pracownikami instytucji, w której odbywają się wizyty studyjne w celu realizacji zaplanowanych zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania wizyt studyjnych.

Podstawowe kompetencje pozwalające na aktywne realizowanie wizyt studyjnych.

Wybór narzędzi badawczych niezbędnych do przygotowania wizyt studyjnych.

Organizacja wizyt studyjnych.

Przygotowanie i omówienie raportu powizytacyjnego.

Nazwa zajęć: **Wizyty studyjne wspierające rozwój zawodowy historyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotów rynku pracy, w którym odbył/a wizyty studyjne

2. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których odbył/a wizyty studyjne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa wizytę studyjną w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy oraz potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie odbył/a wizytę studyjną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie współdziała z pracownikami instytucji, w której odbywają się wizyty studyjne, w celu realizacji zaplanowanych zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania wizyt studyjnych.

Podstawowe kompetencje pozwalające na aktywne realizowanie wizyt studyjnych.

Wybór narzędzi badawczych niezbędnych do przygotowania wizyt studyjnych.

Organizacja wizyt studyjnych.

Przygotowanie i omówienie raportu powizytacyjnego.

Nazwa zajęć: **Historia kobiet i jej badanie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę na temat związku historii kobiet z innymi dyscyplinami i dziedzinami naukowymi, pozwalającą na łączenie perspektyw właściwych dla różnych dyscyplin naukowych

2. posiada pogłębione umiejętności analityczno-badawcze, umie dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, dobierać i stosować metody i narzędzia pozwalające na opracowanie własnych wyników badawczych

3. ma szczegółową wiedzę o współczesnych tendencjach historiograficznych

4. wykazuje szczegółową wiedzę przedmiotową, metodologiczną i metodyczną dotyczącą badań nad dziejami kobiet

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i integrować informacje, wykorzystując różne źródła, oraz formułuje na ich podstawie opinie krytyczne

2. potrafi dokonać wnikliwej analizy i interpretacji różnych rodzajów tekstów dotyczących badań związanych z dziejami kobiet, a także umie formułować i prezentować (w różnych formach) krytyczne sądy o wytworach kultury w oparciu o wiedzę naukową i zdobyte doświadczenie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. umie formułować i prezentować (w różnych formach) krytyczne sądy o wytworach kultury w oparciu o wiedzę naukową i zdobyte doświadczenie z poszanowaniem zdania innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Kobiety i historia. Od niewidzialności do sprawczości.
Mężczyzna, kobieta i dzieje. Badania nad historią kobiet.
Cztery projekty emancypacyjne.
Kobieta i nauka. Hospitantki, studentki, uczone.
Aktywność zawodowa kobiet. Służące, robotnice, fabrykantki.
Kobiety i niepodległość. Insurgentki i rewolucjonistki. Kobiety Solidarności.
Aktywność polityczna kobiet. Polityczki, posełki, ministery.
Pionierki i modernistki. Literatki, malarki i aktorki.
Płeć historii? – współczesne tendencje historiograficzne.

Nazwa zajęć: **Protokół dyplomatyczny i etykieta polityczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia, zasady i reguły obowiązujące w protokole dyplomatycznym w stosunkach międzynarodowych i relacjach międzyludzkich
2. zna historię dyplomacji i kształtowania się zasad protokołu dyplomatycznego w Europie i Polsce

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dobrać sposób zachowania i komunikacji do konkretnej sytuacji społecznej i zawodowej
2. ma opanowane umiejętności dotyczące analizy polityki międzynarodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie uniwersalne zasady etyczne istniejące w kulturze zachodnioeuropejskiej i adekwatne reguły funkcjonujące w innych systemach kulturowych

Treści programowe dla zajęć:

Protokół dyplomatyczny – podstawowe pojęcia, przedmiot, zasady i uwarunkowania historyczne
Dyplomacja i protokół dyplomatyczny w stosunkach międzynarodowych. Misja dyplomatyczna.
Polski protokół dyplomatyczny – historia i współczesność.
Precedencja.
Wizyty zagraniczne – rodzaje, organizacja, przebieg i uwarunkowania kulturowe. Ceremonie.
Korespondencja – zasady i formy komunikacji. Etykieta językowa.
Przy stole.
Dobre wychowanie, czyli savoir-vivre na co dzień.

Nazwa zajęć: **Wizyty studyjne wspierające rozwój zawodowy historyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotów rynku pracy, w którym odbył/a wizyty studyjne

w zakresie umiejętności:

1. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których odbył/a wizyty studyjne
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa wizytę studyjną w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy
3. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie odbył/a wizytę studyjną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie współdziała z pracownikami instytucji, w której odbywają się wizyty studyjne w celu realizacji zaplanowanych zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania wizyt studyjnych.
Podstawowe kompetencje pozwalające na aktywne realizowanie wizyt studyjnych.
Wybór narzędzi badawczych niezbędnych do przygotowania wizyt studyjnych.
Organizacja wizyt studyjnych.
Przygotowanie i omówienie raportu powizytacyjnego.

Nazwa zajęć: Współczesne ruchy i konflikty polityczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. orientuje się we współczesnej sytuacji politycznej
2. zna terminologię związaną z tematyką zajęć
3. orientuje się w genezie współczesnych ruchów i konfliktów
4. posiada rozeznanie w geografii politycznej współczesnego świata
5. dysponuje wiedzą dotyczącą współczesnych ruchów politycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i interpretować zjawiska zachodzące we współczesnym świecie
2. potrafi zbierać i porządkować informacje dotyczące sytuacji na świecie i kompetentnie je zaprezentować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wyciąga wnioski ze zdobytej wiedzy i jest gotów/a do udziału w merytorycznej dyskusji dotyczącej współczesnych ruchów i konfliktów politycznych z poszanowaniem odmienności zdania innych jej uczestników

Treści programowe dla zajęć:

Konflikty współczesności – zagadnienia teoretyczne.

Procesy globalizacyjne.

Współczesne ruchy polityczne.

Polska wobec współczesnych zagrożeń.

Konflikty i ruchy polityczne w Europie.

Konflikty i ruchy polityczne w Azji.

Konflikty i ruchy polityczne w Ameryce Północnej.

Konflikty i ruchy polityczne w Ameryce Południowej.

Konflikty i ruchy polityczne na obszarze postsowieckim.

Nazwa zajęć: Zakulisowe mechanizmy życia politycznego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię z obszaru współczesnych teorii władzy oraz pokrewnych im nurtów z nauk społecznych i humanistycznych
2. posiada wiedzę na temat mechanizmów rządzących polityką niedostrzegalnych gołym okiem

w zakresie umiejętności:

1. dostrzega i formułuje problemy etyczne w życiu publicznym
2. zdobywa umiejętność krytycznego myślenia i analizowania różnych aspektów współczesnego społeczeństwa oraz funkcjonowania kulisów władzy w różnych obszarach życia społecznego pod kątem wewnętrznych relacji oraz konfliktów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/świadoma zagrożeń dla państwa demokratycznego związanych z zakulisowymi działaniami instytucji państwowych

Treści programowe dla zajęć:

Mechanizmy, zjawiska i metody działania w szeroko rozumianym życiu politycznym.

Zjawiska o charakterze patologicznym w życiu politycznym np.: korupcja, nepotyzm.

Działania instytucji owianych tajemnicą np.: działanie służb specjalnych, lobbying.

Nazwa zajęć: Zarządzanie archiwami

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o zarządzaniu i zarządzaniu archiwami
2. zna podstawowe zasady budownictwa i wyposażenia archiwów
3. zna modele organizacji administracji archiwalnej oraz sieci archiwów
4. zna modele organizacji wewnętrznej instytucji archiwalnych
5. docenia znaczenie kadry archiwalnej i jej kompetencji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi ocenić racjonalność wewnętrznej struktury organizacyjnej placówki archiwalnej

2. zna i potrafi wykorzystać zasady i metody gromadzenia zasobu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi zorganizować proces zabezpieczenia zasobu archiwalnego
2. docenia potrzebę współpracy różnych sieci archiwalnych w zabezpieczeniu archiwaliów

Treści programowe dla zajęć:

Zarządzanie a zarządzanie archiwami.

Pomieszczenia archiwalne, budownictwo i adaptacje.

Wyposażenie archiwów.

Kadry archiwalne i ich kompetencje.

Modele organizacyjne administracji archiwalnych i podległych im sieci archiwalnych.

Organizacja wewnętrzna placówek archiwalnych i dokumentowanie ich działalności.

Kształtowanie i gromadzenie zasobu archiwalnego i jego popularyzacja.

Współpraca archiwów z instytucjami ochrony dziedzictwa, stowarzyszenia archiwalne.

Nazwa zajęć: **Wizyty studyjne wspierające rozwój zawodowy historyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotów rynku pracy, w którym odbył/a wizyty studyjne
2. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których odbył/a wizyty studyjne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa wizytę studyjną w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie odbył/a wizytę studyjną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie współdziała z pracownikami instytucji, w której odbywają się wizyty studyjne, w celu realizacji zaplanowanych zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania wizyt studyjnych.

Podstawowe kompetencje pozwalające na aktywne realizowanie wizyt studyjnych.

Wybór narzędzi badawczych niezbędnych do przygotowania wizyt studyjnych.

Organizacja wizyt studyjnych.

Przygotowanie i omówienie raportu powizytacyjnego.

Nazwa zajęć: **Myśl polityczna średniowiecza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować podstawowe idee polityczno-prawne wieków średnich
2. potrafi rozpoznać kontekst formułowania poszczególnych doktryn, ich polityczne uwarunkowania, potrafi odróżnić myślicieli niezależnych
3. potrafi zrozumieć nowe idee, które pojawiały się w czasach nowożytnych, jako nawiązujące do czasów średniowiecza bądź będące reakcją na nie
4. potrafi zdefiniować podstawowe terminy, którymi posługiwano się, formułując najważniejsze doktryny polityczne średniowiecza

w zakresie umiejętności:

1. umie formułować problemy badawcze
2. umie wykorzystywać posiadaną wiedzę w dyskusjach i popularyzowaniu wiedzy
3. umie wykorzystywać poznaną fachową terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. szanuje różne punkty widzenia wynikające z różnic chronologicznych oraz z podłoża narodowego i kulturowego
2. wykazuje niezależność i samodzielność myśli
3. jest gotów (czuje się na siłach) do propagowania wiedzy historycznej

Treści programowe dla zajęć:

Kościół i państwo w myśli i tradycji chrześcijańskiej.

Myśl polityczna Bizancjum.
Idee „państw sukcesyjnych”.
Karolińska myśl polityczna.
Ottońska doktryna cesarska.
Kościół czasów reform. Idee gregoriańskie.
Doktryna Hohenstaufów.
„Papocezaryzm” Innocentego III i jego następców.
„Rex in regno suo” – droga do państwa suwerennego.
W cieniu „Unam sanctam” – zmierzch teokracji papieskiej.
Koncyliairyzm i myśl polityczna husytyzmu.
Polska myśl polityczna wieków średnich.

Nazwa zajęć: **Turystyka militarna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe zagadnienia w ramach turystyki militarnej, podstawy prawne i logistyczne organizowania turystyki militarnej w Polsce, wie, jak skonstruować plan podróży historycznej w ramach turystyki militarnej, ma wiedzę o tym, jak upowszechniać wiedzę historyczną
2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. potrafi omówić podstawowe zagadnienia w ramach turystyki militarnej, scharakteryzować podstawy prawne i logistyczne organizowania turystyki militarnej w Polsce, skonstruować plan podróży historycznej w ramach turystyki militarnej
2. potrafi upowszechniać wiedzę historyczną za pomocą tradycyjnych i nowoczesnych metod

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat turystyki militarnej z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do turystyki militarnej (definicje, potencjał turystyki militarnej, uczestnicy turystyki militarnej).

Zarys dziejów militarnej turystyki kulturowej. Główne destynacje militarnej turystyki kulturowej w Europie i na świecie.

Rekonstrukcje historyczne – aspekty prawne.

Prawno-historyczne aspekty problematyki fortyfikacji oraz ich zagospodarowanie.

Turystyka pól bitewnych.

Miejsca ze zorganizowaną ofertą turystyczną z zakresu turystyki militarnej w Polsce.

Militarne szlaki turystyczne jako oferta turystyczna w Polsce.

Militarna turystyka eventowa. Turystyka obiektów militarnych.

Miejsca pamięci narodowej – przykładowe programy wycieczek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Usługi turystyczne.

Zarządzanie turystyką militarną.

Rozwój turystyki militarnej w Europie i na świecie.

Rozwój turystyki militarnej w Polsce – przykłady.

Nazwa zajęć: **Historia integracji politycznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna źródła idei zjednoczeniowej i łączy ją z wielkimi problemami i konfliktami europejskimi XX wieku
2. wie, jak wyglądał proces tworzenia i zmian zachodzących w ramach wspólnot europejskich
3. zna najważniejsze koncepcje ideowe dotyczące zjednoczonej Europy oraz różnice między nimi
4. wie, jaką rolę odegrały wspólnoty europejskie i UE w Europie po 1945 roku
5. ma wiedzę na temat stosunków między PRL a wspólnotami europejskimi oraz procesu wchodzenia Polski do UE

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać na źródła idei zjednoczeniowej i połączyć ją z wielkimi problemami i konfliktami europejskimi XX wieku

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do dyskusji dotyczącej najważniejszych kwestii wiążących się z integracją europejską w kontekście wydarzeń historycznych z poszanowaniem odmienności zdania innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Historyczne koncepcje integracji Europy przed 1945 rokiem.

Powstanie EWWiS, EWG i Euratomu.

De Gaulle i Europa.

EWG w latach siedemdziesiątych.

Współpraca francusko-niemiecka i powstanie Unii Europejskiej.

Poszerzenia EWG i UE.

Powstanie i funkcjonowanie strefy euro.

Wielka Brytania a EWG/UE.

Polska a Unia Europejska.

Nazwa zajęć: **Łacina średniowieczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna rozbudowaną terminologię z zakresu gramatyki opisowej i historii piśmiennictwa średniowiecznego potrzebną do samodzielnego tłumaczenia i analizy średniowiecznych tekstów łacińskich

2. zna w stopniu pogłębionym metodykę analizy i przekładu średniowiecznych tekstów łacińskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi korzystać z pomocy leksykograficznych (słowniki) oraz opracowań dotyczących źródeł historycznych (bibliografie, repertoria, cyfrowe bazy danych) podczas tłumaczenia średniowiecznego tekstu łacińskiego

2. potrafi z pomocą słowników tłumaczyć i interpretować średniowieczne teksty łacińskie o średnim stopniu trudności

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi współpracować z koleżankami i kolegami w rozwiązywaniu problemów interpretacji łacińskich tekstów średniowiecznych oraz wspólnie wypracowywać ich tłumaczenie w trakcie zajęć

Treści programowe dla zajęć:

Instrumentarium niezbędne do tłumaczenia średniowiecznych tekstów łacińskich (semestr 2).

Wspólne tłumaczenie tekstów łacińskich zaproponowanych przez prowadzącego/cą (semestry 2, 3, 4).

Wspólne tłumaczenie tekstów łacińskich zaproponowanych przez studentów/teki (semestry 3, 4).